DIARI CATALÀ
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona {Edició vespre 1 ptes. mes
Edició matí 1 » »
Espanya . . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal . . . . . 9 » »
Paquet de 50 números . 90 céntims

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entresol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esqueles, comunicats y reclams a preus convencionals. Per l'edició del vespre s'admeten esqueles mortuories fins a les sis de la tarde. Per l'edició del matí, fins a les [illegible] de la matinada.

Any XXII núm. 4,586

Barcelona: Dijous 22 de febrer de 1912

Edició del VESPRE

SANT DEL DIA: La Càtedra de St. Pere en Antioquía

Sant de demà: La Corona de Espines de Ntre. Sr. Jesucrist.—**Quaranta hores:** A la iglesia parroquial de St. Miquel del Port.—Hores d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarde.—**Demà:** A la mateixa iglesia.—**Cort de María:** Ntra. Sra. del Consol, a St. Agustí, privileg.—**Demà:** Ntra. Sra. de la Estrella, a Santa Agna.—**Missa d'avuy:** La Càtedra de St. Pere, ap., a Antioquía; c. blanch.—**La de demà:** Les Sacratíssimes Espines de la Corona de Nostre Senyor Jesucrist, color vermell.—**Adoració nocturna:** Dissapte, día 24. Torn de Sant Antoni de Padua.

Observatori Meteorológich de la Universitat. - Director: E. Alcobé.— 21 de febrer

HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí y 4 tarda.—Baròmetre a 0° y al nivell del mar: 764'9; 763'1.—Temperatures: Màxima, 29'2 sol; 18'8 ombra.—**Mínima:** 8'4, ombra; 6'8 reflector.—Temperatura a la ombra: 14'2; 17'2.—Pluja a les 24 hores: 0'00.—Aigua evaporada en milímetres: 2'85.—**Graus d'humitat:** 67; 7[illegible].—Direcció del vent: O.; E.S.E.—Velocitat del vent: 166 k.—Estat del cel: nuvolós, seré.—Núvols. Classes: C. K.—Cantitat: 6'4 1'2.
Sortida del sol: 6'38. — Posta: 5'52. — Sortida de la lluna: 9'11 m. — Posta: 10'55 m.

Donya Ignasia Cortès y Guardiola

viuda de D. Manuel Perdigó y Brusi

morí el dia 9 del corrent

havent rebut els Aussilis Espirituals y la Benedicció Apostólica

(A. C. S.)

Els seus afligits fills María, Manuel, Josepha, Rosa, Joseph, Agna y Ignasia, fills polítichs Miquel Vall y Rosa Espona, nets, germans, germà polítich, tía, nebots, cosins, demés parents y la rahó social «M. Perdigó en Cta», al recordar als amichs y coneguts tan dolorosa pèrdua, els preguen la tinguin present en llurs oracions y se serveixin assistir al ofici y misses que en sufragi de la seva ànima se celebraràn demà, divendres, día 23 del corrent a les deu del matí, en la parroquial iglesia de Santa Agna.

Les misses després del Ofici y tot seguit la del perdó

No's convida particularment

El Sr. Bisbe, Dr. Laguarda, concedeix les indulgencies de costum per cada acte de pietat en sufragi de l'ànima de la difunta.

PEUGEOT
250
pessetes
Representants exclusius:
F. S. ABADAL Y C.ª-Aragó, 239 al 245

Pelletería LA SIBERIA
Rambla de Catalunya, núm. 15, y Corts, núm. 624. - Telèfon 1571
FI DE TEMPORADA
REBAIXA DE PREUS
15 p. 100 EN TOTS ELS ARTICLES DE PELL CONFECCIONATS
50 p. 100 » » » » DE PLOMA »
Preu fixe. - Vendes al comptat. On parle français.—English Spoken.

Tusquets y C.ª S. en C. Banca. Borsa.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9
Negociem el cupó número 1 dels Bonos Ebre a 10 pessetes lliure d'imposts.

Dr. R. GIRONA Malalties del Pit. Passeig de Gracia, 99, entressol, 1.ᵉʳ - De 2 a 4.

Qui tingui tos
que prengui l'antiga y acreditada pasta pectoral del Doctor Andreu.
Demànis a les farmacies

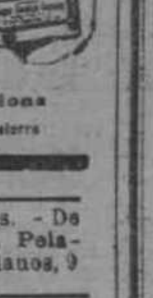

EMULSION ANGIER
RESFRIADOS
Las personas propensas á resfriarse deberían usar durante una temporada la Emulsión Angier. Este remedio, no solamente alivia y fortalece la garganta y los pulmones, sino que debido á sus efectos tónicos y fortificantes, permite al organismo resistir los resfriados é inflamaciones. La Emulsión Angier es insustituible para prevenir y curar los resfriados, toses, bronquitis, tisis y todas las afecciones pulmonares.
De venta en todas las farmacias y droguerías
Agentes exclusivos para España:
Sres. Foyé y Gimenez,
Calle Gerona, 4 pral., Barcelona
THE ANGIER CHEMICAL CO., Londres, Inglaterra

Dr. Serrallach Víes urinaries. - De 12 a 2 y 6 a 7. Pelayo, 40. -C.ª económica, 7 a 9. Jovellanos, 9

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
Ultims díes de la Gran Exposició
y venda de
Gèneros Blanchs
Roba blanca confeccionada pera senyora y nena - Llensols - Roba de taula - Estors - Visillos Madapolans - Teles - Mocadors - Cotilles - Brodats - Puntes - Bates - Bruses - Matinés - Tovalloles - Draps cuina - Devantals pera cambrera - Corbates - Camises - Colls, Punys, etc.
Preus considerablement reduits durant els dies d'Exposició

Aigua "Estrella"
Mineral natural, alcalina gaseosa. Excelent pera la taula. Dels manantials de la *Societat Anónima* «Vichy Catalán». Superior y més económica que totes ses similars.
Demanis per tot arreu en ampolles y mitjes ampolles
Administració: Rambla de les Flors, 18, entressol - Barcelona.

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)
Negociem lliure d'impostos el cupó Bons del Ebre, venciment 1.ᵉʳ març pròxim.

El notari don Adelf Fochs y Ventals ha trasiladat la seva habitació y despatx al carrer de Balmes, número 4, primer (al costat del de Vergara y devant del Old England).

Futurs de cotó A. Gabarró García, — Lauria, 33. Telèfon 2.694. S'executen ordres als mercats de Liverpool, Nova-York y Nova Orleans. — Demanin follet explicatiu y detalls.

Academia Granados Avinguda del Tibidabo, 18. - Classes de piano, solfeig, armonía, violí, violoncel-lo, gimnasia rítmica. — Detalls: Aragó, 285 y en el propi local.

Al Dia

Els debats propers

L'anunci de les interpelacions dels senyors Besada y Silió sobre la gestió financiera y d'instrucció pública, respectivament, del Govern lliberal, fan suposar que, al obrirse novament les Corts, després de les vacacions de Carnestoltes, el partit conservador començarà una campanya de franca oposició al Govern. La finalitat d'aquesta campanya serà obligar al senyor Canalejas a que presenti y aprovi els presuposts generals de l'Estat, sense lo qual la política espanyola està com un carro encallat en mitg d'un riu: immòvil y exposada a les avingudes, sense defensa de cap mena.

La forma y manera còm aquestes interpelacions han sigut anunciades, fa suposar que'ls conservadors apretaràn fort en la crítica dels actes del Govern y, que, en realitat, assistirem a un altre debat polítich.

Si es aixís, jo voldría que aquest fos ben diferent del anterior y, sobre tot, que'ls partits, els homes dels partits, se coloquessin en millors posicions. Parlo principalment pel senyor Maura.

Desde que'l Govern està en crisis latent, desde primers d'octubre sobre tot, que vinch planyentme de que'l senyor Maura's tanqui en un silenci quasi absolut y, sobre tot, de que retrotregui la situació política als fets d'octubre de 1909. Ab aquesta actitut, posa la política en situació semblant a la que'l senyor Canalejas la posa al no presentar presuposts: un y altre no la deixen avençar; un y altre tanquen totes les portes y entreguen a l'amor propi lo que deuríen confiar a la reflexió. El país no'n té prou ab que's fassi crítica dels actes d'un Govern, ab que's demostri que aquest s'entrega als republicans, que afluixa tots els ressorts del poder, que no defensa lo que per obligació imprescriptible ha de defensar; el país no'n té prou ab que se li digui:—Mira com governen; recorda còm jo vaig governar; ja sabs qui soch.—Si bé hi hà un fonament inamovible del bon governar, a cada moment, a cada circunstancia, que esdevé en la vida dels pobles, s'ha d'actuar de manera diferenta: no's pot enquadrar la realitat,—com diu en Cambó,—a fòrmules absolutes, sinó que s'ha de cercar la fòrmula que més convingui a la realitat: que les fòrmules poden mudarse y la realitat nò.

El país necessita que'ls homes públichs li diguin francament lo que li convé, lo que faríen ells, si fossin govern, en tals o quals circunstancies. No volem pas que ningú fassi programes pera'l pervindre, però crech que's poden exigir solucions pera'l present.

Jo crech que'l senyor Maura, callant, o parlant poch, en lloch d'encarrilar al senyor Canalejas, l'empeny més y més fòra dels carrils y crech també que no es el de callar el sistema millor pera crear una opinió pública favorable a un cambi de govern.

Les darreres eleccions foren la crisis del radicalisme; la opinió n'està cansada d'aquesta inutilitat de les bullangues y de la persistencia del desordre; de que no's fassi rès de profit. Però la opinió necessita que la eduquin y la guíin, que la conquistin trayentla de la distracció en que viu. Y això no's consegueix callant, ni fent l'enfadat. El senyor Maura ha deixat perdre un temps preciós pera completar l'obra començada pel fàstich que al últim ha inspirat el radicalisme.

Y no sé que pretengui que'l senyor Maura alcí una bandera de dretes contra una bandera d'esquerres: no es això; que això fora l'absoluta perdició d'Espanya. Lo que crech que havía de haver fet el senyor Maura, y encara es a temps a ferho, es dirigirse a la opinió més que al senyor Canalejas; es crear opinió al seu favor més que contra'ls governants. De lo que aquests son y de lo que aquests fan, tothom n'està convensut. Lo que molta gent no sab, per ignorancia o per oblit, es lo que faría el senyor Maura.

Insisteixo: el debat polítich que s'acosta, ha d'ésser, per bé d'Espanya, ben diferent dels passats.

Y, no sé per què, me sembla que ho serà.

POL.

GLOSARI

PROUDHON

Alguns amichs meus s'ocupen de llegir Proudhon, que no coneixíen encara, segons m'acaben de dir, grans sorpreses. Jo n'estich content, perque les havía pronosticat. Y les havía pronosticat comptant, sobre tot, damunt el mot de Sorel: «Proudhon es l'únich gran escriptor socialista que hagi tingut la França». Potser per aquesta grandor y elevació seva, els socialistes de cambra y boca, d'Escola Normal y Prefectura tenen tan oblidat avuy.

Aquella opinió de Sorel, per altre costat, no deu trobarse lluny d'ésser la den Menéndez y Pelayo. El qual, en la «Historia de les idees estètiques», tracta en veritat a Proudhon, tot combatent les seves, com a un veritable príncep del pensament. Es que hi hà en els furiosos atachs proudhonians, contra els valors artístichs, contra'ls valors de civilitat y contemplació pures, una tan gran força de lògica y de caràcter, que un hom no pot estalviar de sentirse'n profondament conmós. Heusaquí un escriptor coherent, clar y valerós, al menys! Heusaquí un, que, ab enorme sinceritat, sense donarse'n vergonya, prèn, contra la causa de la Civilisació, la causa de la Justicia, de la que li sembla ésser Justicia y, segons aquest principi, costi lo que costi, formula sos judicis particulars! No tots els qui's creuen sos correligionaris son capassos de lo mateix. ¡Quan penso que a Barcelona va havernhi d'entre ells, que a l'endemà de la setmana de juliol, se cregueren en la obligació pera no ésser menys refinats que'ls refinats, de fer veure que ploraven sobre la sòrt dels retaules gòtichs!

Poch s'hauría, a fè, aturat per un retaule gòtich aquell formidable Bàrbar, que no s'aturava solament per la Venus de Milo! Y arreu, en tot el camp de la sociología, de la política, per lo poch que hi puch entendre, Proudhon me sembla repetir el mateix geste plè de terrible sentit, d'abrusadora sinceritat. Sempre, entre un geperut y una Santa María delle Salute, Proudhon tría el geperut...—Oh, allí, allí, en el capvespre venecià, vora'l pòrtich de la iglesia marinera y macrada, ¡com an a mí m'hauría plagut trobarlo, el ciclop del «Principi federatiu», pera discutir ab ell, reposantme de tants incoherents, de tants demòcrates estetes, de tants lliberals «ben entesos», de tants Paralogistes, acusadors de sofisma y de tants Lliscadors, acusadors de [illegible]!... Y, còm ens hauríem entès desseguida!—Ens hauríem pegat, ens hauríem matat, tal vegada—però'ns hauríem entès.

XENIUS.

EL NOSTRE TEATRE

PER LA NORMALITAT

ELS DOS CRITERIS

Imagineuvos que un extranger us demana noticia del nostre Teatre. Vos, patriota,—com jo si el cas se'm presenta—n'hi fareu la cantada entusiàstica que creureu del cas y que en el fons no deixarà de inspirarse en sentiments de justicia; perque'l Teatre Català, diguim lo que vulguin els interessats en bescantarlo, cova una llevor de vida feconda, que algú destrueix per manca de traça en conreuarla, no en altra manera que fa ab les del camp el cavador matusser, quan, en comptes de llevar la mala herba que les environa, les esberla a cops d'aixada.

Mentres vos o jo seguim cantant les glories del nostre teatre, l'extranger romandrà sorprès. Y quan li direm que, pel cap baix, registrem dos o tres grans èxits per temporada, la seva sorpresa pujarà de punt, fins al de demanarnos que'l portem a fer coneixença ab alguna de les vint o trenta obres que en els darrers deu anys ha consagrat el triomf d'una temporada.

Y aleshores, si no hi hà un «gran èxit» en curs, haurem de desfernos en excuses, y explicar que no tenim repertori.

***

A casa nostra, molts grans èxits, tenen això: moren ab la temporada que els ha fet. Y es que, a copia d'explotarlos, se'ls esprem per una colla de anys y a vegades—sovint y tot—per sempre més. Foch d'encenalls que no deixa caliu, es impossible abrandarlos de nou. Y si un empresari ho intenta, es ab tan poca fè per part d'ell com mala gana per la de tots aquells actors que, no havent estrenat l'obra, entren en la interpretació de la represa. Aixís hem vist fracassar, avuy, obres que dúes temporades enrera havíen omplert el cartell una tirallonga de setmanes.

Una revisió de les obres estrenades en aquests darrers anys, duta ab veritable seny, produiría ben segur moltes sorpreses. Y se veuría còm, interpretades ab el compte degut, més d'una s'aixecaría del semi-fracàs que cap en sort a totes les que no obtenen un «gran èxit», y més de dúes deixaríen de respondre a la fama adquirida momentaniament.

No tracto, ab lo que dich, de restar mèrits a l'obra de ningú, però tinch el convenciment de que, sigui per casualitat, sigui per lo que's vulgui, les que han triomfat en aqueixos darrers anys d'anar a les palpentes, han estat les que han tingut la sort d'obtenir una interpretació ajustada y una presentació digna. Al cap d'avall cal tenir present que'l teatre es format d'una pila d'elements, dels quals l'autor se refía. Y si un d'ells li falla, sempre tindrà el dret—al venirli un fracàs—d'espolsarsen la culpa.

Per altra banda es ben difícil, en moltes ocasions, escatir d'ahont vé'l mal. El públich, quan se troba davant d'un espectacle que deixa de produirli la satisfacció desitjada, se torba poch a esbrinar els orígens de la mala impressió que'n reb.

***

El malaguanyat Caselles—mestre venerat y amich inoblidable—m'havía contat una feta curiosíssima. En un teatre de certa població francesa una colla de comediants dolents representava una obra. Y un dels molts espectadors que s'hi aburríen, deya a un vehí de butaca:

—L'obra no pot anar, però'ls actors la defensen.

Y l'obra era de Shakespeare y se deya «Otello».

L'anècdota es substanciosa y—salvant les distancies convenients—aplicable a molts casos. Tots els que hem assistit a fracassos o semi-fracassos, hem pogut veure'ls esforços dels actors per arribar al final de la vetlla de la millor manera possible. Y en moltes ocasions ens ha pogut semblar que defensaven l'obra y l'autor, quan no defensen rès ni a ningú fòra a sí mateixos. Y això, no per culpes propies, sinó de la empresa que'ls havía obligat a improvisar la estrena ab quatre ensaigs y del director que s'havía junyit y els havía junyit a semblant absurda exigencia.

¿Vol dir això, que una interpretació acurada pugui salvar qualsevol obra? Lo únich que vol dir es que pot salvar totes les que'n siguin mereixedores, y algunes que no'n siguin y tot.

***

Entre'ls que s'ocupen de coses del nostre teatre se sostenen dúes opinions: l'una exigeix obres, obres, obres, fins que troba la que momentaniament desperta una mica al públich; l'altra's decanta a demanar que totes elles siguin honorades com es degut, sense precipitacions suicides, pera que arribin al públich dintre la major perfecció.

Jo no dubto en allistarme a la opinió segona y sostinch—anant en això ab molt bones companyíes—que corrent a la saga dels grans èxits sense preocuparse de rès més, no's pot crear el repertori estable que necessita tot teatre normal. Y bé es la creació d'un teatre normal lo que perseguim els que formem el Sindicat d'autors.

Y si algú, malgrat la experiencia de aquests darrers anys, persisteix en no creure com nosaltres, pensi que, ab la dèria dels grans èxits a ultransa, tots sabem el pà que s'hi dona. En cambi, no hem provat encara quin ens donaría el sistema de fer les coses bé, ab la serenitat, la calma y la preparació degudes.

Donchs, ¡probèmlo d'una vegada, ja que ab l'altre no'ns hem salvat!

No improvisem. Y si vé realment un èxit serà de debò, se solidificarà y, en lloch d'esborrarse ab la temporada, entrarà bonament en el repertori de les següents. Y la normalitat anirà venint, per obstacles que trobi.

J. MORATÓ.

Polítiques

Els vinyaters de Fransa y la llengua catalana

El president de la Unió de Vinyaters de Catalunya ha rebut el següent telegrama, redactat en català, del de la «Confédération Générale de Vignerons du Midi de la France»:

«Port-bou.—Abans de deixar terra catalana, els «vignerons» francesos envíen llur millor salut als seus germans de Catalunya.—Ferroul».

De les impresions recullides se desprèn que'ls representants dels «vignerons» francesos se n'han anat molt satisfets y admirats de la magnífica organisació de l'Assamblea y altres actes complementaris, aixís com de la disciplina que regna en les files de la Unió de Vinyaters de Catalunya.

Els regionalistes de Tarragona

Llegim en el confrare tarragoní «La Cruz»:

«Es un fet, segons sembla, la creació en aquesta ciutat d'una Lliga Regionalista ab valiosos elements de les dretes, proposantse publicar un periódich que serà orgue de la nova agrupació. Aquesta quedarà instalada en el local que ara ocupa'l Centre Aragonès, el qual se trasladarà als baixos de la casa Adell, a la Rambla de Sant Joan.»

Els idiomes

No hi hà pas vehícol més segur pera l'èxit de la propagació d'una idea que l'us de la llengua propia y natural de les persones a qui va dirigida aquella propaganda. Ja ho deya l'arquebisbe de Tarragona doctor Benet Vilamitjana, de santa memoria, dirigintse als predicadors:

—Vosaltres els prediqueu en castellà y ells se perden en català.

Acabem de trobar una altíssima confirmació d'aqueixa veritat en la carta que'l nou eminentíssim cardenal monsenyor de Cabrières, arquebisbe de Montpellier, acaba de dirigir a la seva clerecía, en la qual li diu textualment:

—«On n'atteint les hommes qu'en comprenant et en parlant leur langue.»

Varies

—Demà, divendres, tornarà de Madrid el diputat per Vilanova nostre estimat amich y company don Joseph Bertràn y Musitu.

En Menéndez y Pelayo

Per la informació telefònica, els nostres lectors hauràn pogut enterarse de que en Menéndez y Pelayo's troba malalt de cuidado en la seva ciutat nadiua de Santander. Per desgracia, altrament de suara fà poch més d'un any, noticies particulars ens confirmen la nova de la malaltía, que sembla revesteix qualque gravetat.

El treball immens, veritablement colòssal que durant la seva ja no curta vida ha vingut realisant en Menéndez, aquests darrers temps, encara considerablement aumentat pel de revisió y ampliació de les seves obres, sembla que ha agreujat el dolor que anys hà ve sofrint y que ha minat la seva robusta naturalesa d'una manera bon xich alarmant.

No cal dir si fem vots pel retorn de la salut del gran escriptor, que tants y tan valiosos serveys ha prestat a la cultura catalana, y al qual ara mateix, en sos treballs pera la publicació de les seves obres completes—de les quals s'està activant la impresió de set dels setanta o més volums de que han de constar—la malaltía ha sobtat ocupantse en preparar son estudi definitiu sobre'ls nostres grans filosops Arnau de Vilanova, Lull, Sibiude, Lluis Vives, etc.

¡Que'l bon Déu retorni la salut y allargui molts anys la vida de l'insigne polígraf! ¡Que pel vinent mes de maig les nostres mans pugui estrènyer les seves a Vilafranca del Penadès, en la inaugural del monument al seu venerat mestre, el prosi Milà y Fontanals.

Feconditat d'un discurs

El regionalisme, poch a poch, sembra ses idees generoses y progressives en tota la terra catalana, ricament assahonada de sentiments patriòtichs y d'aspiracions de bon govern. Ahir era Girona, avuy es Reus que ha rebut com pluja benehida, prometedora de futures cullites, la paraula den Cambó.

Temps hà que l'important ciutat del camp de Tarragona s'havía dissociat en gran part del general moviment regionalista català; era això degut a una serie de causes quasi exclusivament locals, que no vé al cas examinarles aquí. Produía, com es natural, aqueixa dissociació, una inestabilitat gran de la vida colectiva reusenca, una incertitut respecte al pervindre, que'l feya esguardar ab certa temensa per tots els qui per Reus s'havíen d'interessar a causa de llaços sentimentals que'ls lliguessin ab dita població, o ja tansols per l'admiració que sempre desperta una ciutat que per son propi esforç ha sapigut conquerir un lloch d'honor en la renaixensa econòmica y social de Catalunya.

Y no es extrany que s'hagués originat aquella inestabilitat, aquella incertitut, si's té en compte que, quan un poble's troba près d'una febre de renovació originada per la clara visió de nous ideals, la part del mateix que per circunstancies particulars no vol o no pot sentir dita febre de renovació ha de trobarse issolada dins de casa seva, ha de sentir a mancar l'escalf de les íntimes emocions familiars.

Mes, per una certa lley fatal de les coses que tendeix a normalisar orgànica y espiritualment els components tots d'un organisme viu y sà, no podía perllongarse massa aqueix estat de desequilibri entre les orientacions, o, millor, la ausencia d'elles, que's notava en una part de Catalunya—per important que aqueixa fos—, y, el reste de la mateixa; y la rahó està en que precisament aqueixa solidaritat d'ideals es lo que's pot dir constitueix el nexe espiritual que dona vida y individualitat a una agrupació humana, fentla ser un veritable «poble».

Per això es que totes les senyals que ofereix el conjunt de la vida colectiva de Reus son propicies a augurar una immediata integració de la mateixa en la corrent que informa la política de la nostra terra. Y no hi hà dubte que'l discurs den Cambó haurà contribuit d'una manera decissiva a dita integració; ell haurà sigut la paraula màgica que, condensant totes les aspiracions difoses en la conciencia colectiva, tots els sentiments imprecisos y latents en la massa del poble, conjura les esparses activitats dels homes als qui's dirigeix pera senyalarlos el camí que han de seguir al objecte de conseguir la major soma d'aspiracions, dintre l'esperit del temps en que's troben. Es clar que sense la preexistencia d'aqueix estat sentimental en el poble no sería possible determinar per medi d'un discurs una nova orientació colectiva. Jo crech que quasi sempre la acció dels grans homes, dels «héroes» en el sentit carlylià, se redueix a precisar, a donar forma vivent a les aspiracions que vagament suren per entre la anònima massa d'un poble en cada època, a senyalar y mostrar els camins que una societat ha de seguir, al trobarse enclavada en mitg de noves terres, prodigada de nous horitzons, sense que per això's pugui dir que abans deixessin d'existir aquelles vies que mostra'l gran home.

Y això es lo que passarà ab el discurs den Cambó a Reus. Feya temps s'hi sentía a dita ciutat la conveniencia, la necessitat d'una modernisació del sentit de la política. Els ideals colectius s'havíen ja esmortuit tant que casi havíen deixat de sentirse. Y aquest decandiment d'espiritualitat, si tractantse de poblacions pobres, inadaptades a la civilisació moderna, pot no tenir gran importancia, la té y molt trascendental en el càs d'una ciutat que per sa exhuberant vida propia, per sa força industrial y comercial, per ser la capitalitat natural d'una important comarca agrícola, pot y deu esperar exercir la influencia que li pertoca en la regulació dels destins de la comunitat de que forma part.

Y si'l discurs den Cambó a Reus ha de contribuir a determinar com una rectificació d'errors y prejudicis tradicionals en lo que al significat y consequencies de la política catalana's refereix, la seva més feconda eficacia haurà, empro, de ser la coordinació viventa de les forces socials, que natural y lògicament estàn inclinades a sentir els ideals que avuy defensa la Lliga Regionalista. Aquestes forces a Reus fins restaven estèrils d'actuació política, qual esterilitat era tant més lamentable quan mercès a n'ella se trobava dita població, de vida essencialment moderna y per lo mateix complexa en ressorts, múltiple d'aspiracions, del tot subjecta a la exclusiva dominació política dels elements radicals; no hi havía a Reus aquell equilibri de partits necessari pera'l normal funcionament de tota activitat política colectiva y que, de no existir, acaba per perjudicar la sana implantació y arrelament dels ideals y reformes del únich partit dominant.

Mes, a pesar de senyalar el discurs den Cambó, ab tota seguretat, una fase decissiva en la vida política de Reus, no es, com se comprèn, aquest interès exclussivament local que ha fet despertar la viva curiositat de tota la opinió catalana y espanyola en general. En Cambó, per la preponderant situació política que ocupa, es ja d'aquells homes dels qui's pot dir que les seves idees s'acorden ab les generals palpitacions de opinió del temps en que's produeixen; la seva paraula vola ràpidament per tots els àmbits de l'Estat espanyol. El discurs de Reus, que gloriosament continúa aquest credo de optimisme polítich y social iniciat a Saragossa, ha de contribuir a despertar en tot Espanya el despertament de les energíes impulsadores de la veritable civilisació ibérica.

Molta gent encara potser pensaràn ser obra en gran part estèril la den Cambó, creyent en la poca eficacia d'un discurs, per brillant, ben fet y hermós que sigui; molta gent assecada per un malsà escepticisme, potser repetirà allò de «paraules paraules, paraules». Més no son, no, paraules tansols lo que hi hà en aquests discursos den Cambó; son idees curulles de força constructora, son alts exemples evocadors de moralitat política, son ensenyances capaces de inculcar conscientment habituts de progrés y benestar social. També eren discursos els que a començaments del sigle passat dirigí aquell mestre de idealisme que's digué Fichte, a la nació alemanya y, malgrat el ser discursos, contribuiren en gran manera a fer d'aquella confusió de pobles germànichs de la època napoleónica, d'aquell raquitisme de vida política, veritable cos nacional sense esperit, l'Alemanya d'avuy día.

Joseph MARTI Y SÁBAT.

Municipi

Una comissió de botiguers de l'Unió Gremial, ha estat a l'alcaldía a parlar dels inconvenients ab que topa'l cumpliment del descans dominical.

Era tan nombrosa la comissió que, no cabent al despatx de l'alcaldía, el senyor Sostres ha fet obrir la Sala de Cent.

Un dels comissionats ha exposat les dificultats que troba, no precisament la lley del descans, que'ls industrials confessen que obeeix a un principi de justicia, sinó'l reglament que diuen està fet sense coneixement de la realitat.

Creuen que s'imposa una reforma completa del reglament, adaptantlo a les necessitats de Barcelona, y mentres se fa això, demanen un xich de tolerancia, «ja que's té tanta tolerancia ab el joch y els bordells».

—Se deu referir a altra època,—interrompé'l senyor Sostres,—perque ara no hi hà tal tolerancia.

—Efectivament,—contestà no sense ironía l'industrial:—parlo d'una altra època.

Y tothom reya.

L'alcalde ha manifestat que també creya que'l reglament es deficient, y ha ofert fer tot lo possible pera armonisar els interessos de tots y posarlos d'acort ab la lley, indicant la conveniencia de que'ls comerciants y els dependents busquin una solució de concordía, parlant també ab el governador.

El senyor Nolla, president delegat de la J. L. de Reformes Socials, ha conferenciat ab el governador, president de la Junta de la Cequia Comtal, y li ha fet present el greu conflicte que's promouría si's prohibís a les fàbriques de vora la Cequia tirar l'aigua sobrant a n'aquesta.

Ha exposat el senyor Nolla el plan que hi havía de fer una xarxa complementaria de clavagueres pera'l servey de dites fàbriques, y ha demanat que, mentres s'estudia això, se tingui tolerancia ab els referits fabricants.

L'Econòmica d'Amichs del País ha demanat una subvenció de 20.000 pessetes pera l'Assamblea d'Econòmiques projectada.

El negociat central de Ca la Ciutat demana a les persones següents, o a les seves families:

Antoni de Barberà, Joan Galeon de Mesa, Gregori Comas Ramais, Antoni Gartell Garriga, Joaquim Gimenez Goñi, Silvestre Angis Ripoll, Jaume Risgola Masseguer, Baptista Fabregat Esteler, Llorenç Aguilar Treviño, Joan Puigròs Francolí, Tomàs Sala Montrós, Amadeu Peris Martí, Pere Pitart Bellés, Francisco Grané Casals, Francisco Galva Fenoll, Joseph Moreno Paus, Tomàs Cornite Miguel, Joseph Gorpa Bosch, Joseph Ronchera Pujol, Vicens Galàn García, Joseph Ferrera Pich, Antoni Ferrer Alsina, Modest López Marco Leonci Moreno Bernal, Joseph Chondri Bou, Antoni Ribé Miret, Andreu Barbarà Pell Ramón Baró Pigrau, Manuel Querol Miralles, Daniel Busquets Claramunt, Procopi Jené Claramunt, Rogeli Peña Cortés, Joseph Caralt Serra, Francisco Gragales Serra, Eduard Pujol Marsal, Jacinto Mon Enrich, Aureli Jarque Nebot, Pere Camps Pedrosa, Joseph Palom Vilanova, Joseph Jeremías Rivas, Emili Amba Ubalde, y Ramón Amba Vilafranca.

Cos Médich Municipal. — Estadística demogràfich-sanitaria del mes de janer:

Defuncions: Per febre tifoidea, 29; verola, 2; escarlatina, 2; coqueluxe, 4; garrotillo, 34; grippe, 27; sífilis, 2; tuberculosis, 149; altres generals, 73.

Del sistema nerviós y dels òrgues dels sentits, 185; del aparell circulatori, 180; del respiratori, 334; del digestiu, 95; del urinari y anexes, 44; estat puerperal, 3; malalties de la pell y teixit celular, 2; dels orgues de la locomoció, 4; primera infancia 9; vellesa, 9; affeccions produides per causes exteriors, 32; indefinides, 6.

Total de defuncions, 1,225 per 1,238 naixements, donant un aument de població de 13 individuus.

Tots els districtes han tingut aument excepte el II y el V.

NOTICIES

DE BARCELONA

El día ha aparegut ab el cel desembraçat de núvols, brillant el sol ab tots els seus esplendors durant tot el matí.

A les primeres hores de la tarda, lleugeres boires han creuat l'espay, sense que per això arribessin a torbar l'esplendor del temps.

Aquest matí, al Palau Episcopal s'han reunit els dos tribunals que han examinat als seminaristes que han de rebre sagrades ordres durant la quinta setmana de Quaresma.

Componíen els referits tribunals: el canonge Rifà, president del un, ab els vocals doctors Gatell, Rector de Santa Agna, y Tena, S. J. catedràtich del Seminari.

De president de l'altre hi havía el canonge Vilasseca, y com a vocals els doctors Pere Bergadà, catedràtich del Seminari, y Francisco Ventura, Rector de Sant Francisco.

— Frontó Comtal. Avuy dijous, nit, debut dels germans Erdoza.

A un magatzem del carrer del Ter, núm. 6, un minyó de 15 anys, fill del amo, ha sofert un raig de cosses del cavall de la casa, resultant ab una ferida de consideració a la barba.

Al estable de la Tatersal, un matxo ha donat una cossa al empleat Balbí Carreras, de 33 anys, tocantlo també a la cara.

—El millor líquit que V. pot fer servir pera netejar els seus metalls, es l'«Ammalina». Dipositari: M. Dalmau Oliveres. Barcelona.

A les set del matí, passant pel carrer del Hospital, Coloma Cirera Seguí, de 70 anys, viuda, habitant Carretes, 31, primer, ha sigut atropellada al cantó del carrer d'Egipcíaques per un carro, y ha sofert la fractura del fèmur esquer y contusions de gravetat.

Ha sigut curada al dispensari del carrer den Barbarà y portada al Hospital de la Santa Creu.

El carreter es a disposició del jutge.

— Tot comerciant ha de adoptar els Segells de Cauchú flexibles, patentats, de la Manufactura de Segells-Gravats-Rótuls, Numeradors, Fetxadors, etc. Suc. Bossi, Plassa Real, 14. - Sucursal: Rambla del Centre, 31.—Telèfon. 2.402.

Un subjecte de 23 anys, veí del carrer d'Agullers, havía fet llargues estacions per les cerveseríes del districte V, y se presentà terriblement borratxo a una societat de ball del carrer de Sant Pau, y com el porter, veyent el seu estat lamentable, no'l deixés entrar, descarregà un furiós cop de puny a la vidriera del cancell, rompent els vidres y arreplegant un gran tall a la mà esquerra y una ferida a la cara.

Un municipal que acudí al terratrèmol, el portà al dispensari, d'hont passà al hospital de la Santa Creu.

— Lavabos, Waters, Banyeres. Models nous. — Preus reduits.
Jaume Sauret. 7, Pelayo, 7

Demà divendres, día 23, a dos quarts de deu de la nit, l'Assamblea que discuteix el projecte de reglament de la prostitució, celebrarà sessió en el local de l'Academia d'Higiene de Catalunya.

La Societat Econòmica Barcelonina d'Amichs del País celebrarà sessió ordinaria el 24 del corrent, a les cinch de la tarda, en el local acostumat.

El Colegi de Farmacèutichs de Barcelona celebrarà sessió ordinaria demà divendres, día 23, a les quatre en punt de la tarda.

Club Montanyench.—Demà, divendres, a dos quarts de deu de la vetlla, s'inaugurarà un curs de «Dissecació d'animals», a càrrech del doctor Areny de Plandolit. Les sessions seràn públiques.

— En tots els casos en que estàn indicats l'oli de fetge de bacallà y emulsions d'aquest ab hipofosfits, s'usa'l Dinamògen Sàiz de Carlos ab èxit segur, essent immensament superior en els seus efectes, perque té la ventatja de ser fàcil de pendre, obrir la gana, no embrutar el ventrell, tonificar y nodrir molt més que'ls esmentats medicaments, poguent usarse lo mateix en hivern que al estiu. Cura el raquitisme y linfatisme.

Demà, divendres, día 23, a les quatre de la tarda, y en el local de l'Academia y Laboratori de Ciencies Mèdiques de Catalunya, Portaferrissa, 6, el doctor Serrallach donarà la octava conferencia pública del curs d'Urología que ve desenrotllant a càrrech de dita Associació.

En la sessió que'l Centre Excursionista de Catalunya celebrarà demà divendres, día 23, a les deu del vespre, se donarà compte del resultat dels darrers Concursos de Sports de neu celebrats a La Molina y el Taga, projectantse ab tal motiu nombrosos clixés fotogràfichs obtinguts durant els mateixos.

Després de la sessió s'admetràn subscripcions al banquet que en honor dels premiats en dits Concursos se celebrarà al Tibidabo el diumenge vinent, día 25.

— Vaixelles. J. Llorens, R. Flors, 30.

Els mossos d'Esquadra de Suria comuniquen que, a Cardona, el jove Xavier Calmet Fàbrega, de 18 anys, excitat per contrarietats amoroses, enjegà un tret de browning a la noya Montserrat Gras, de 19 anys, fentli la bala una lleugera rascada al coll. L'agressor, creyent sens dubte haver fet més mal, s'atribulà y se matà d'un tret al cap.

Els de Canet han detingut a un home que havía pres un rellotje y cadena d'una ermilla que un obrer havía deixada penjada mentres treballava.

— Per tot el febrer, descomptes en els útils pera calefacció. Ferrer y Patau: Plaça Real, 3.

El dimars, día 20, en el saló d'actes de l'iglesia de Santa Agna, donà començ el P. Francisco de Barbens, al curset de controversia, un dels que integren el Circol de Estudis organisat per la Lliga de Senyores pera l'Acció Católica. Davant d'un nombròs y distingit auditori, parlà'l docte caputxí de la necessitat de la formació de la inteligencia, voluntat y caràcter femenins. La dòna — digué — té una inteligencia susceptible de perfecta ilustració, y quan l'alcança, pot realisar actes de veritable importancia en la societat. Aquesta formació que requereix l'element humà, representat pel propi esforç, y, en segon terme, l'element sobrenatural o sigui el concurs de la divina gracia, es el tema que's proposa desenrotllar en les successives conferencies.

El doctor don Joseph María Baranera, canonge d'aquesta Catedral, inaugurarà'l curset de qüestions socials el pròxim día 29, per no tenir día 30 el present mes.

El Comité Suprem de la Federació Femenina contra la Tuberculosis, ens prega fem públich el seu agraiment al poble de Barcelona, per haver respost a la crida que en nom dels noys pobres feu el Comité, acudint a dipositar durant els díes de Carnestoltes, a les safates de la Federació, modestes però nombroses ofrenes ab les que, substituint en part les ganancies que podríen haverse obtingut per la venda de confetti, el Comité podrà organisar el seu segon concurs pera premiar als noys pobres que, assistint a la escola, cuiden ab més cura de la seva netedat personal, portant a la realitat la segona festa dels noys pobres.

— Al objecte de que ningú pugui competir sa reducció de preus, ha instalat «La Neotafia», al carrer de Camp Sagrat, «Fàbrica de tots els articles y adornos» que s'utilisen en el ram funerari. Unica empresa a Espanya que posseeix fabricació propia. Despatx central: Rambla de Catalunya, 29. Oficines, fàbrica, tallers, cotxeres y desinfecció: Camp Sagrat, 24, ab 40 sucursals. Hi hà telèfon.

En contestació al telegrama que nostre Prelat dirigí al cardenal Merry del Val, pregant que S. S. se digni beneir els treballs del tercer Congrés Nacional de Música Sagrada que s'ha de celebrar en aquesta ciutat a fins del corrent any, s'ha rebut el següent despatx telegràfich:

«Bisbe de Barcelona. — El Sant Pare, alegrantse pel filial testimoni de veneració, rendit per Vostra Excelencia en nom de la Junta organisadora del tercer Congrés Espanyol de Música Sagrada, dona mercès y de cor concedeix a tots la implorada Benedicció Apostòlica, prenda dels aussilis celestials. — Cardenal Merry del Val.»

En la Unió Industrial el pròxim diumenge, de deu a dotze del matí, el professor de tecnología textil don M. Massó Llorens, desenrotllarà una conferencia baix el següent tema: «Experiencies de Mr. Winterbotton en la Societat textil de Manchester. Càlcul de les torsions relatives entre fils senzills y retorsats. Efectes de la torsió de la trama dels teixits.»

Dita conferencia serà ilustrada ab projeccions.

A les tres de la tarda celebrarà junta general ordinaria pera l'aprovació dels estats de comptes, marxa de la Societat y elecció de Junta Directiva pera el present any.

Ahir, malgrat la molta gent que va sortir a fora no's tingué noticia d'altre incident que'l d'una caiguda que sufrí prop de la Casa Blanca (Montjuich), Pilar Foix, de 29 anys, Sant Bertràn, 5. La lesió es de gravetat.

Al dispensari del carrer den Barbarà van presentarse al vespre Angel Vilanova, de 13 anys, y pochs minuts després Francisca Ponches, de 38, un y altra ab un bràs trencat, manifestant que havíen caigut al carrer Nou, per haver ficat el peu a una boca d'aigua d'hont mancava la trapa.

Els municipals van practicar un reconeixement al carrer Nou, trobant totes les trapes al seu lloch.

Molt avençats estàn ja, o més ben dit casi del tot acabats, els treballs preparatoris del Congrés d'Higiene Escolar y Exposició d'Higiene Escolar y Treballs Escolars que tindrà lloch en nostra ciutat el prop-vinent mes d'abril. L'Ajuntament ha concedit pera la celebració de dit Congrés y de l'Exposició el Palau de Belles Arts, aixís com també una subvenció.

Son ja molts els congressistes inscrits, tant protectors com numeraris, trobantse entre'ls primers moltes entitats de Barcelona com son la Reyal Academia de Medecina, el Colegi de Metges, l'Academia y Laboratori de Ciencies Mèdiques, l'Academia d'Higiene de Catalunya, la Societat Barcelonina d'Amichs de l'Instrucció, Gremi de Professors Particulars de Catalunya, Unió de Professors, Defensa del Professorat, Colegi de Mestres titulars, Deganat de Mestres públichs, Institut Odontològich de Catalunya, Associació d'Arquitectes, etc., nombroses personalitats, entre elles, el doctor Rodríguez Méndez, marquès de Alella, el doctor Estrany, donya Celestina Aviñó de Corominas, la senyora Casagemas de Llopis, el doctor Trallero, don Emili Vidal-Ribas, etc., etc., passant ja de 400 els inscrits com numeraris. Entre les personalitats del reste d'Espanya hi figuren don Rafel Altamira, don Manuel Tolosa Latour, don Amós Salvador, don Rafel Ulecia, de Madrid, el doctor Machi, Rector de la Universitat de Valencia, el senyor Manjou, de Granada, els doctors Borovio y Palomar, de Saragossa, y els doctors Pérez Reina y López de Sevilla.

DE FORA

—Academia Catòlica de Sabadell. — Conferencies públiques Quaresmals de 1912. — Inseguint el programa de conferencies Culturals del present curs, acordat per la secció de Propaganda, enguany, com en els anteriors, nostre senyor consiliari, doctor Feliu Sardà y Salvany, donarà les acostúmades conferencies, durant els cinch primers diumenges de quaresma, a les nou de la nit, en la Sala d'Actes d'aquesta societat, baix el següent tema general: «Frares y monges», descapdellantlo en 5 capítols en aquesta forma:

Primer diumenge: La vida religiosa. Trista oportunitat del tema. — Segón diumenge: La vida religiosa, mirant sols la reació del home envers Deu. — Tercer diumenge: La vida religiosa, considerada com institució de l'Iglesia. — Quart diumenge: La vida religiosa, enfront de les llegislacions civils. — Quint diumenge: La vida religiosa, y les necessitats del poble.

La Junta directiva té disposada una serie de Quadres bíblichs parlats, a càrrech de la Secció Damàtica, ab els que hi alternaràn diferentes pesses executades a piano y el Chor de l'Immaculada del reputat mestre en Cassià Casademont.

—Rebaixats els drets de Duanes, vench Vichy-Hôpital, Vichy-Célestins, Vichy-Grande Grille, a pessetes 1'10 ampolla.— Segalà, Rambla de les Flors, núm. 4.

— Les persones de gust, després dels dinars, prenen una copeta de
DIGESTIU CUIXART
Dipòsit: Arch del Teatre, 21, Barcelona.

Teatre Català

La temporada del Sindicat d'Autors dramàtichs catalans

Aquesta tarda, a dos quarts de dúes, la Junta del Sindicat d'Autors dramàtichs catalans ha obsequiat ab un esplèndit banquet al restaurant Martin als periodistes que fan informació teatral.

Els comensals eren els següents senyors: Apeles Mestres, J. Pous y Pagès, Joseph Morató, Pompeus Crehuet y Martí Giol, del Sindicat d'Autors; Ernest Bach, de «La Publicidad»; Esteve Batlle de «El Diluvio»; Enrich Tubau, de «El Progreso»; Rodriguez Codolà, de «La Vanguardia»; Alexandre Plana de «El Poble Català»; Felip Dalmases Gili, de «La Tribuna»; Joan Redondo, de «El Diario de el Comercio»; Carles Jordà, de «El Noticiero Universal»; Frederich Urrecha, de «El Liberal»; Emili Tintorer, de «Las Noticias»; Joan Elía, de «La Prensa», y Joan Costa, de LA VEU DE CATALUNYA.

Durant el dinar una amable conversa sobre coses de teatre ha fet passar dúes belles hores als comensals. A la hora del xampany, el senyor Pous y Pagès ha explicat als reunits, en nom del Sindicat tot el procés d'aquesta unió dels nostres dramaturchs y els propòsits que hi havíen pera l'esdevenir.

En aquestes mateixes columnes vàrem donar a mitjans de l'any passat una extensa informació sobre qüestions del teatre català, que son precisament les que vàren motivar la fundació del Sindicat d'autors. El senyor Pous y Pagès va ressenyar aquesta començant per dedicar paraules d'afecte als protectors de la bella iniciativa.

Els protectors del nostre teatre.

Una vegada constituit el Sindicat vàrem preocuparnos de la manera que podíem obtenir un èxit y vàrem començar una serie de visites a aquelles persones que a les seves fortunes hi uneixen un fort amor a les coses nostres. El Sindicat va veure ab satisfacció coronades les seves gestions per la cooperació de totes elles. Cal esmentarles pera donarlos aixís públicament una mostra de la nostra consideració.

Son les següents: Don Joaquim Cabot, don Joseph Collaso, don Lluis Plandiura, don Eduard Calvet, don Oriol Martorell, don Joseph Serra, don Angel Amat, don Raimond d'Abadal, don Pere Grau Maristany, don Joseph Matheu, don Joseph Llimona, don Joan Ventosa y Calvell, don Ildefons Suñol, don Miquel Fargas, don N. Nicolau, don Joan Garriga y Massó, don Francisco de A. Planas, senyor marquès d'Alella, don Romà Fabra, don Jaume Carner, don Pere Milà y Camps, don N. Morelló, senyors Conde, Puerto y Companyía, don Trinitat Monegal, don Ignasi Girona y don Eusebi Güell.

La llista no es acabada encara, car la comissió segueix visitant a persones amigues, trobant arreu la rebuda més falaguera.

La empresa

Solucionada la idea econòmica era qüestió de donarhi forma y tot seguit vàrem anar a buscar una persona entesa en coses de teatre y aquesta persona que vàrem escullir va ésser el senyor Gumà, empresari que, si bé es cert que sempre s'ha dedicat al teatre castellà, sent pel teatre d'aquesta terra un amor intens.

De manera que l'empresari de la temporada de teatre català es el senyor Gumà, intervenintht ab tot el Sindicat d'autors per totes aquelles rahons fàcils de compendre. Y el Sindicat, mercès a la generositat dels seus protectors anirà ab l'esmentat empresari a partir, tant per lo que's refereixi a les pèrdues com a les ganancies.

Cas d'haverhi beneficis, dels que corresponguin al Sindicat un 50 per 100 se dedicaràn a reintegrar en part de les quantitats entregades pels protectors y l'altre 50 por 100 a concursos d'actors y autors, destinant lo que sobri a la comissió municipal que ha d'entendre en la creació definitiva del Teatre Català.

Els concursos

Hi hauràn concursos d'aficionats y d'autors inèdits, pera premiar a tots aquells joves que, treballant en societats particulars y teatres rurals demostrin aptituts notables pera'l conreu de l'art escènich, aixís com per aquells autors que tinguin condicions pera dedicarse a escriure pel teatre. Els primers seràn jutjats pel Comitè de lectura y els segons per un tribunal que formaràn persones de reconegut prestigi y que no formaràn part del Sindicat.

El comité de lectura

Aquest es format pels senyors Gumà, Pous y Pagès, Tintorer y Roca y Roca. La seva missió es la d'examinar les obres al objecte d'acceptar solament aquelles que tinguin les degudes condicions literaries. L'encarregat de senyalar el torn pera posarse en escena es el senyor Gumà, lo qual si a primera vista resulta impropi, es lo més rahonable tota vegada que hi hà obres que literalment son molt acceptables y en cambi ofereixen defectes o inconvenients pera ésser representades. Aquestes, les que no's posessin en escena en temps oportú, seràn subvencionades cobrant l'autor en concepte d'indemnisació dúes centes pessetes per acte, mentres l'obra no passi de tres.

De les obres

Además de les obres anunciades pera'l vinent dissapte, la companyía té en estudi «El pintor de miracles», den Santiago Rusiñol (sainet en un acte) y «L'estiuet de Sant Martí», de l'Apeles Mestres (idili en tres actes).

També's posarà aviat en assaig la obra dramàtica den Maragall «Nausicaa», que serà estrenada pròximament.

La companyía

Coneguda ja per les llistes publicades en cartells y periòdichs, solament s'ha de fer constar que hi han contractats pera quan acabin els compromisos que tenen pendents ab l'empresa del Principal, els senyors Vinyas, Nolla, Sirvent y Daroqui y la senyoreta Santolaria. Aquests segurament que no hi podràn ingressar fins a darrers de maig, donchs, encara que acabi a fi de mars, per unes clàusules especials del contracte, l'empresa pot tenirlos a la seva disposició fins a la data esmentada.

La María Morera, que durant el plet ab el senyor Franquesa havía promès formar part de la nostra companyía, ha decidit anarsen al teatre Espanyol de Madrid, ab el qual anava tenint tractes mentres en tenía també ab nosaltres.

La temporada

Començarà'l prop-vinent dissapte, dia 24 del corrent, y acabarà'l día 30 de juny. Es molt probable que aleshores s'organisarà una tournée pels principals teatres de Catalunya.

Entre altres abonaments se n'obrirà un a dimecres de moda que acabarà abans de Pasqua Granada.

Acabament

El senyor Pous y Pagès va acabar el seu parlament fent vots per l'èxit de aquesta patriòtica empresa y tots els comensals s'adheriren als bells propòsits del Sindicat que van encaminats a la prosperitat del nostre estimat teatre català.

Lo del Marroch

(PER TELEFON)

Bon efecte

Madrid, 21, 9'15 nit.

En el ministeri de la Guerra ha causat excelent efecte l'actitud del Ajuntament d'Amposta que ha senyalat atencions pera'ls soldats d'aquella població, ferits en la campanya de Melilla.

Detalls de les operacions

Melilla.—Entre'ls detalls del combat del dilluns que's van coneixent hi figuren els següents:

Quan la columna del coronel Prieto, encarregada de la segona fase del combat, se replegava cap a la posició d'ahont havía sortit, passà per davant del poblat que s'aixeca al costat de l'Alcazaba de Ben-Chellal. Els soldats portaven els seus fusells a discreció, penjats a la espatlla, y vegeren un grupu de més de vint moros que prenent els seus «fusilas» se posaren al seu costat y combateren després ab gran valor. Aquesta actitut obeía a una venjansa de dits rifenys que foren atacats en una ocasió passada per la harca enemiga, sofrint grans danys.

La missió de la columna López Herrero fou evitar que la harca enemiga passés entre Tifermin y Bucherif, atravessant el Quert ab perill de que fos hostilitzada la columna que prengué'l zok de Nahit. Sortí López Herrero de Mont Arruid, reforçada sa columna ab dues bateríes, una montada y una altra de montanya. La cavallería d'aquesta columna practicà un reconeixement, trobant alguns grupus que foren continguts fins que's rebé l'ordre del recolliment.

Les bateríes romperen el foch sobre'ls grupus moros que avençaven sobre la columna. Al esclatar les granades, hàbilment dirigides, els genets moros fugíen a la desbandada. Intentaren referse per un moment, volent pendre les altures pròximes a Bu-Cherif, y allavors ordenà'l general López Herrero un moviment envolvent que produí màgich efecte.

El general Navarro delegà'l mando dels caçadors al coronel Paez Jaramillo, per sofrir un atach grippal. Aquesta columna ocupà posicions a les altures properes a Bu-Cherif, y sense'l seu concurs la marxa de les forces pel costat del Garet hauría sigut perillosa. Les baixes que tingué aquesta columna foren: un soldat mort y quatre ferits de Cataluña y un mort y sis ferits de Talavera.

Entre les armes preses al enemich hi figuren un magnífich fusell ab anells de plata, pertanyent al Chej de Ullat-Itroma, y una artística montura del Chej Ben-Amar de Ullat-Kahora. Abdós objectes foren capturats per la columna Villalon. Nosaltres, a pesar del gran número de cavalls morts, no perdérem cap montura.

S'elogia'l comportament del tinent coronel Barrera, comandants Fanjul, Gómez Souza y Prat, d'Estat Major y capità Seguí, que cooperaren ab acert al moviment de la columna.

Els generals Aldave y Jordana estàn molt satisfets del èxit de la operació ben concebuda y perfectament desenrotllada.

A Yadumen han rebut sepultura'ls dos soldats Andreu Vega y Antoni Arias.

En el moment de rebre sepultura, el coronel Jaramillo ha pronunciat una senzilla alocució en la que ha dit que estava orgullós del valor demostrat per les tropes en el camp de batalla, y ha demanat pera'ls dos valents que han donat sa vida per la patria, un Pare-Nostre y un visca a Espanya.

Detalls de les negociacions

Madrid, 22, 12'30 matinada.

Ampliació de lo que ja hem dit de la entrevista del senyor García Prieto y l'embaixador francès:

En l'article referent al nomenament del califa del Soldà que l'ha de representar en la zona espanyola, ha demanat Espanya que digui que serà nomenat y separat a proposta del Govern espanyol.

M. Geoffray, després d'escoltar al marquès de Alhucemas, ha declarat que enviarà al Govern francès la contraproposició espanyola.

Se creu que serà acceptat per Fransa aquest cambi de redacció en l'article, perque aixís queda més clarament exposat el concepte.

Sobre'l fons d'aquest assumpte ja estaven d'acort Fransa y Espanya, perque la llibertat de reglamentar la zona espanyola no sería tal llibertat si'l califa fos hostil a Espanya; les dificultats allavors sorgiríen a cada moment.

Altre dels articles sobre'ls que Espanya ha formulat contraprojecte es el referent a la construcció del ferrocarril de Tànger a Fez.

Espanya presenta una nova fórmula que deixa a salvo els drets de les dues nacions y sense rompre la unitat de la linia li dóna caràcter internacional, quedant a pesar d'això ben clarament separats els dos troços: Tànger-Alcàzar y Alcàzar-Fez.

Proposa Espanya:

Primer. Que'ls dos troços de la linia se construeixin al mateix temps per una sola entitat adjudicataria pera que de aquesta manera hi hagi unitat en la construcció y en el material fixo y mòvil y pera que hi hagi la seguretat de que sigui acabada en el plaç senyalat.

Segon. Que les subastes dels dos troços siguin anunciats per separat; una pel Soldà y altra pel califa.

Tercer. Que la explotació de cada un dels dos troços sigui feta per una companyía diferenta y serà francesa en el troç Alcàzar-Fez y espanyola en el troç Alcàzar-Tànger.

Quart. Que Espanya dongui una participació del 30 per 100 al capital francès en el seu troç, y França dongui igual participació en el seu troç al capital espanyol.

Ab aquesta fórmula seràn impossibles els rezels expressats per la premsa francesa, quan diu que França correría risch de que Espanya no construís el seu troç en el temps senyalat, vegentse impossibilitada França de construir la seva xarxa de ferrocarrils a través del Marroch, per estar subordinada a la construcció de la linia de Tànger-Fez.

Té, además, la ventatja de que, separada la construcció de la explotació, queda complerta l'Acta de Algeciras, perque a la subasta de construcció hi podràn acudir totes les cases constructores que desitgin participar en el concurs.

La participació franch-espanyola en les dues línies, donarà un caràcter d'uniformitat a la explotació y ab això guanyarà molt el comerç y el tràfech.

La qüestió del control duaner y financier queda segregat d'aquestes discussions y queda sotmesa al estudi de la comissió d'experts financiers, que serà nomenada tot seguit y començarà a funcionar lo més aviat possible.

Soldats a Melilla

Avuy publica'l «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra», la R. O. anunciada disposant la forma en que s'ha de fer el sorteig de soldats pera cubrir les baixes que ocasionarà'l proper llicenciament en l'exèrcit d'operacions de Melilla.

El sorteig se verificarà'l dissapte, 24, descomptant les places que voluntariament se cubreixin y incluint en ell solament els que s'incorporaren a files procedents de la concentració disposada en 6 de febrer de 1911.

Efectuat el sorteig, se concentraràn a la capital de la regió respectiva, els contingents que hagin d'empendre la marxa, excepte de les regions quarta y quinta, que en unió dels de la tercera, se reuniràn a Valencia pera embarcar.

Els de la segona regió, procedents del Camp de Gibraltar, se concentraràn a Algeciras y a Màlaga els restants de la mateixa.

L'embarch a Algeciras se verificarà el día 25.

Una vegada efectuat el sorteig y concentrats els contingents destinats a Melilla se procedirà al llicenciament en la península, Balears y Canarias, de tots els individuus del reemplaç del 1908, als qui correspongui passar a la reserva activa en el prop-vinent mes de mars.

El llicenciament dels individuus dels cossos de Melilla y expedicionaris, se efectuarà a mida que vagin arribant els contingents procedents de sorteig.

El dels cossos de Ceuta tindrà lloch a partir del 23 del corrent mes.

Veusaquí la nota dels individuus pertanyents al primer any de servey que han de ser destinats als cossos de la capitanía general de Melilla y expedicionaris.

Regiments de guarnició a Catalunya. —Infantería.—San Quintín, 16 a la guarnició y 81 als cossos expedicionaris; Asia, 13; Vergara, 49 y 251; Alcàntara, 44 y 224; Almansa, 15 y 77; Luchana, 13 y 68; Navarra, 13 y 66; Albuera, 15 y 79.

Batallons de caçadors.—De Barcelona, 91 y 109; Alba de Tormes, 25 y 127; Mérida, 19 y 97; Estella, 15 y 78; Alfonso XII, 14 y 74; Reus, 14 y 74.

Cavallería.—Regiment de Montesa, 20 y 8; Numancia, 20 y 8; Tetuàn, 23 y 9; Treviño, 20 y 8.

Artillería.—Comandancia de Barcelona, 13.

Enginyers.—Segon regiment mixte de sapadors, 69 a la guarnició y 23 als cossos expedicionaris; quart id. id., 62 y 20; quint id. id., 32 y 10.—Total d'enginyers, 163 y 53, respectivament.

Sanitat Militar.—Brigada de tropes de Sanitat Militar, 98 a la guarnició y 51 als cossos expedicionaris.

Rectificació

Oficiosament se diu que no es exacte que cap quinto del actual reemplàç hagi embarcat cap a Melilla.

No hi han anat ni hi van per ara, llevat dels que embarcaren d'Intendencia Militar, que son molt pochs.

Notes de Melilla

Melilla. — Els kabilenys dels poblats propers al avençament, demanen armes pera defensarse dels malfactors.

— Ha fondejat el canoner «Laya», procedent de Chafarinas.

— Ha tornat de Yadumen el batalló de cassadors de Ciudad Rodrigo, que va pendre part en les operacions del dilluns.

— Els confidents asseguren que si els rebels del sok de Zebuya haguessin conseguit forçar el pas, la retirada de la columna Lopez-Herrero, en la que anava'l general Larrea, hauría sigut sanchnanta.

— Han anat a Zaio dues companyies de Guadalajara y un esquadró de Lusitania, pera donar escolta a un convoy.

CUESTA POCO CONSERVAR LA SALUD.

Es muy sencillo gozar de salud si uno sabe cuidarse. Las enfermedades se apoderan por lo general de la gente, por no acudir á tiempo con el tratamiento más indicado. Es fácil evitar muchos sufrimientos y gastos en la curación si al sentirse mal se emplean con presteza los medios para curarse. Por ejemplo el

raquitismo

cuidándolo debidamente desde un principio se puede atajar y curar, pero si el tratamiento es inadecuado ha de empeorar. He aquí una narración que demuestra el hecho. "Mi hija Luciana de 2½ años de edad, estaba muy raquítica y era pequeña por su edad; tambien era imperfecto su desarollo, pues tenía una pierna bastante más delgada y débil que la otra, lo cual le hacía andar mal. El médico dijo que le diésemos la

Emulsión Scott

porque á la niña le hacía falta un reconstituyente enérgico. Los resultados han sido excelentes, mi hija anda bien, ha adquirido un desarrollo natural y no quedan en ella trazas de raquitismo." Pedro Fusté-Pobla de Claramunt (Barcelona) 31 Marzo 1911. El remedio por excelencia y el más rápido en todos los casos de raquitismo es la Emulsión Scott. Si en vuestra familia sufre alguien de raquitismo, procuraos la Emulsión Scott, pues igual os aconsejaría el médico al ser consultado. La Emulsión Scott es el remedio seguro para curar el raquitismo, pero tiene que ser la de Scott. Ninguna otra Emulsión tiene una lista tan larga y sorprendente de curaciones en todos los paises civilizados. Teneis raquitismo? Pues comprad la Emulsión Scott hoy mismo. La de Scott tomada á tiempo, cura el raquitismo en cualquier época de la vida, ya se trate de niños, adultos ó ancianos.

Una muestra gratis le será enviada por D. Carlos Marés, Calle de Valencia 333, Barcelona á cambio de 75 cts. en sellos para el franqueo.

Informació extrangera

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Discurs den Roosevelt

París, 21, 9'25 nit.

Comuniquen de Colombus (Ohio) que l'ex-president de la República nort-americana Mr. Roosevelt, en un discurs pronunciat en una reunió constitucional de Ohio s'ha pronunciat a favor dels projectes del partit progressista, especialment en lo relatiu a les eleccions primaries directes, ab vot restringit y referendum sense abús, y ha expressat la seva confiança en la lley contra'ls trusts, sempre que sigui utilisada contra les combinacions encaminades a formar veritables monopolis.

Defunció

París, 21, 9'47 nit.

Río Janeiro.—Ha mort el vis-comte de Ouropreto, últim president del Consell del Imperi del Brasil.

Sinistre ferroviari

París, 21, 10'37 nit.

Nova York.—Dins de la foradada de Hoosac han topat un tren de passatgers y un de mercaderies.

S'ha declarat un incendi, que fa difícils els treballs de salvament.

Han sigut retirats ja quatre morts.

MES TELEGRAMES Y TELEFONEMES

DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

El "Pelayo" ab averíes

Madrid, 21, 9'15 nit.

El comandant general de la esquadra, comunica que al passar entre Lisboa y el Cap de Sant Vicens, el mar causà lleugeres averíes al «Pelayo».

Firma del Rey

El senyor Canalejas ha posat avuy a la firma del Rey els següents Decrets:

De Gracia y Justicia. — Nomenant els següents magistrats: de Jaen, a don Indalect Fernàndez López; de Orense a don Antoni Beute; de Lugo, a don Sebastià Arechavala; de Badajoz, a don Joan Herrera Morilla; de Alacant, a don Manuel Garrido Ibàñez; de Màlaga, a don Candi Marina Ontosa, y de Palencia, a don Ramón Ferrer.

Nomenant advocat fiscal del Tribunal Suprem a don Joseph Gadea.

Nomenant president de l'Audiencia provincial de Saragossa a don Lisardo Sànchez Cabo.

Nomenant fiscal de La Coruña a don Trinitat Gay.

Concedint el títul de comtesa de la Almudena a la senyora marquesa de Cubas.

De la Presidencia. — Resolució de varies competencies.

El president. - Visita

Madrid, 22, 12'30 matinada.

El senyor Canalejas ha passat tota la tarda al seu domicili.

A primera hora ha rebut la visita del ministre d'Hisenda.

Tornada

El ministre de Marina tornarà el dilluns de San Fernando ahont passa aquesta setmana de vacacions.

Firma de Guerra

A ultima hora de la tarda ha anat al Palau el ministre de la Guerra, sotmetent a la firma del Rey una llarga llista de creus y recompenses y la concessió de varis mandos, entre'ls que hi figura el coronel Albert, a qui's confereix el manament del regiment de Menorca.

Presuposts

S'han rebut al Congrés les reyals ordres dels ministeris de Foment y Instrucció en els que s'acompanyen les modificacions que abdós ministeris proposen a la comissió de presuposts pera que siguin introduïts en els respectius de cada departament; que's troben pendents de dictamen de la comissió citada.

Calendari politich

Del Círcol ahont acostumen a reunirse'ls diplomàtichs extrangers que resideixen a Madrid, se va telegrafiar anit a París, afirmant que tan prompte com arribin al terme felís que s'espera, les negociacions ab França, serà cridat a ocupar el Poder el partit conservador.

Conferencia den Moret

El dissapte vinent, a les sis de la tarda donarà en l'Ateneu el senyor Moret una conferencia que versarà sobre «vagues y procediments pera conjurarles.»

L'arbitri de pesos y mesures

Baix la presidencia del alcalde s'ha reunit la comissió d'Hisenda pera acordar la forma en que deu cobrarse l'impost de pesos y mesures.

Els senyors Catalina y García Cortés han mantingut el criteri de que segueixi cobrantse en els fielats, perque únicament d'aquesta manera poden defensarse els interessos del Ajuntament; però el criteri predominant en la reunió ha estat el de que's cobri en els mercats.

La societat d'autors

Demà se reunirà la Societat d'Autors en junta general extraordinaria, ab el fí d'elegir Junta Directiva.

Sembla que hi hà dúes candidatures, per lo que's pressagia una renyida lluita.

Els que tornen

Han tornat els senyors don Melquíades Alvarez y Maura.

Les subsistencies

L'alcalde ha presentat al Ajuntament la moció que ahir anunciàvem sobre subsistencies.

Crea una junta ab funcions consultives que regularà periòdicament els preus dels principals articles de consum.

Formaràn aquesta junta les persones que ahir vàrem dir.

Aquesta junta regularà, per medi de convenis o pactes previs ab els industrials y vigilarà les industries ahont no hi hagi regulació, pera que les alteracions en els preus no siguin dels que cauen dintre del Còdich Penal.

Se publicarà el Butlletí de Subsistencies ab tot gènero de datos relatius a preus, ab la estadística comparativa y quantes informacions sobres abastiments puguin afavorir la conveniencia y abaratament dels articles de consum.

Un pont

El Consell d'Obres públiques ha informat favorablement l'expedient relatiu a la modificació del projecte de pont metàlich sobre la ribera de Aubi en la carretera de Girona a Palamós. La R. O. d'aprovació ha ofert el ministre firmarla pròximament.

Lo que diu en Pau Iglesias

En Pau Iglesias, que's troba bastant malalt, diu en una interview que publica «España Nueva», que'ls reaccionaris, pera satisfer al Palau, han reformat el reglament del Congrés, pera tenir expedit el camí de processar als diputats que destorben, però son tan covarts, que no s'atreviràn a aplicar lo votat per les Corts.

Creu que'ls suplicatoris pendents deuen tramitarse pel procediment antich, y s'oposa resoltament a la fórmula de «ratlla y compte nou», per estimarla un pastell que rebutja la seva dignitat.

Elogis den Portela

Ab motiu d'haverse concedit la gran creu del Mérit Militar al governador civil de Barcelona, «La Correspondencia d'Espanya» li dedica grans elogis, y diu que la gestió del senyor Portela ha reportat grans beneficis a la població, les fondes de la qual han aumentat el contingent de viatgers, la propietat urbana ha aumentat de valor, els tranvíes han aumentat la circulació, els pisos per llogar han disminuit. Això demostra que'l senyor Portela ha portat la pau y la tranquilitat a Barcelona.

Solució a un conflicte obrer

Madrid, 22, 10 matí.

Segons ha participat aquesta matinada'l governador de Lleida, el conflicte obrer de Vilanova de la Barca, en la construcció de la vía del Noguera-Pallaresa, ha quedat solucionat satisfactoriament.

Alguns obrers renuaren ahir mateix el treball y avuy ho faràn els restants.

En Magalhaes a Madrid

La minoría Conjuncionista republicana-socialista obsequiarà ab un banquet, dissapte vinent, al restaurant Tournier, a la una de la tarda, a Magalhaes Lima.

Aquesta tarda donarà en Magalhaes la seva conferencia al Ateneu.

Presidirà l'acte el senyor Moret.

En el «Centro Manchego»

El dissapte començarà en el «Centre Regional Manchego» una serie de conferencies públiques.

La primera la donarà'l ministre de Foment, la segona en Melquiades Alvarez, y la tercera en Vicenti.

Aniràn poch a poch desfilant les personalitats més importants en la política y en el saber.

Donatiu del Sant Pare

Sevilla.—L'arquebisbe ha rebut un telegrama del Nunci anunciantli l'enviu de 25.000 lires, donades pel Pontifex pera repartirles entre'ls damnificats pels temporals.

L'arquebisbe repartirà aquests socors d'acort ab els prelats de Càdiz, Córdoba y Almería.

El Municipi de Valencia

Valencia.—«El Mercantil Valenciano» acull el rumur de que del Municipi n'ha desaparescut un objecte de gran valor y que un regidor ha demanat que's formi expedient y's porti l'assumpte al Jutjat.

S'assegura que en tot això hi va embolicat el nom d'un regidor, que serà expulsat del partit si's comprova'l delicte que se li imputa.

El mateix periòdich ha emprès una campanya contra l'Ajuntament y la Companyía Hidro-Elèctrica, dient que aquell ha condonat a la Companyía multes que importaven 128.000 pessetes que li foren imposades per faltes en el servey.

Concesions mineres

Bilbao.—Ahir van caducar 81 concessions mineres en aquesta provincia, essent avuy el primer dia hàbil pera solicitarles.

A n'aquest efecte, anit, a les dotze, començaren a arribar al Govern civil solicitants, continuant allí fins a les deu del matí aixecant acta un notari.

Hi hagué solicitants que passaren la nit en el vestíbol del Govern, obsequiant als ordenances que també vetllaren.

Al matí, al obrirse la oficina, foren presentades les demandes per torn rigurós.

De Xereç

Xereç.—Un empleat del resguart de consums se trobava cumplint el seu servey quan vegé que un matuter tractava d'introduir varies mercaderies.

El vigilant donà l'«alto» al matuter y aquest va aviarli un tret que'l deixà en mal estat.

La «Gaceta»

Madrid, 22, 2 tarda.

La «Gaceta» publica:

Firma de Gracia y Justicia que ahir vàrem trametre.

De Hisenda.—Reyal Ordre disposant que desde'l primer de març pròxim se venguin a 10 cèntims els paquets de 14 cigarrets entrefins y de comuns en «hebra» y suprimint els que en l'actualitat s'expenen de set cigarrets al preu de cinch cèntims.

Concedint un plaç de 60 díes pera informar en el projecte de regar del Alt Aragó.

Consell al Palau

El Consell de ministres celebrat al Palau baix la presidencia del Rey ha acabat molt tart, perque, segons manifestacions del senyor Barroso, el monarca ha rebut moltes audiencies abans d'acudir al Consell y aquest ha comensat bastant tart després de la hora anunciada.

La reunió no ha tingut importancia política, limitantse a ser una exposició de fets per part de cada ún dels consellers responsables, els quí, en termes generals, han parlat d'una gran diversitat d'assumptes.

El ministre de Marina no ha concorregut al Consell perque continúa a San Fernando, y el d'Instrucció perque ha empitjorat de sa malaltía.

El senyor Canalejas, desde Palau s'ha dirigit al domicili del comte de Romanones, hont, com ahir vam dir, ha esmorzat en unió d'altres convidats.

El ministre de la Governació ha sigut l'encarregat de facilitar als periodistes la referencia del Consell.

Segons ella, el senyor Canalejas ha donat compte al monarca del curs de les negociacions franch-espanyoles, essent bastant minuciós en el relat, per ser aquest el primer Consell que'l Rey presidía, després de renuades les negociacions.

El president s'ha expressat en termes molt falaguers, exposant la creencia de que'l pervindre serà satisfactori pera Espanya.

La comissió que en representació nostra ha d'entendre en els assumptes administratius del Marroch no ha sigut nomenada encara.

El ministre de la Guerra ha donat algunes noticies relatives a Melilla, però que no tenen importancia pera donarles a la publicitat.

El ministre de la Governació s'ha ocupat de la vaga de carboners d'Anglaterra, indicant les provisions a que s'ha d'apelar, per si el moviment repercutís a Espanya; no perque hi hagi aquí por de que s'inicii la solidaritat obrera, sinó perque la vaga anglesa podría fer que faltés el carbó y això originaría una vaga forsosa aquí, que fora molt pitjor que la provocada per qualsevol altra causa.

Després el senyor Barroso ha donat compte d'estar ja constituïdes les juntes de socors en casi totes les provincies.

Creu el ministre que aquesta setmana quedarà ultimat el repartiment d'aussilis als damnificats pels darrers temporals.

El ministre de Hisenda ha exposat a grans trets l'estat dels assumptes del seu departament, però encara que s'ha referit als presuposts no ha entrat en detalls d'aquests.

També'l senyor Gasset ha parlat de assumptes del seu departament.

Això es lo que ha dit el senyor Barroso del Consell.

L'haver durat la reunió prop de tres hores ha motivat molts comentaris, perque generalment les reunions que'l Rey presideix solen ser de molt curta durada y el d'avuy ni ab el pretext de una firma llarga se pot invocar pera justificarho, perque'ls decrets firmats pel Rey no han sigut gaires avuy.

Una pensió

Madrid, 22, 4'15 tarda.

El Rey ha firmat un Decret de Governació promulgant la lley per la qual se concedeix una pensió de 2.000 ptes. anyals a don Vicens Gimeno Domínguez que en defensa de les institucions va quedar ferit y inutilisat pera continuar desempenyant el carrech d'inspector de vigilancia de Valencia.

En Magalhaes Lima al Ateneu

L'escriptor portuguès senyor Silva Viana (Joseph de Gería), ha dirigit al senyor Moret, president del Ateneu, la següent carta:

«Excm. Sr.:

Sabent que s'intenta celebrar en l'Ateneu de Madrid, el pròxim divendres, una conferencia sobre assumptes de política portuguesa, per un extranger, el doctor Magalhaes Lima, quefe de la masonería lusitana, no obstant l'acort de la Junta de Govern del Ateneu prohivint tota conferencia que pugui tenir caràcter polítich, resolució que's va adoptar ab motiu de la de Homen Christo, segons V. E. me confirmà en cartes de 11 y 14 de setembre últim, tinch el disgust d'advertir a V. E. el meu ferm propòsit de protestar dels insults y atropells que's dirigeixin als sentiments monàrquichs y religiosos del meu país.

La meva lleaitat m'imposa aquest avís a V. E., pera que guardi tot genre de respectes. El seu molt atent s. s. que b. s., Silva Viana.»

La conferencia a que's refereix aquesta carta la explicarà en Magalhaes Lima aquesta tarda.

La entrada al Ateneu serà per invitació, potser pera evitar qualsevol incident.

Religioses

La Congregació de Filles de Maria y Cort d'Honor a Nostra Senyora de la Mercè tindrà exercicis espirituals en la seva iglesia titular, baix la direcció del reverent P. Celestí Matas, de la Companyía de Jesús, començant el pròxim dia 26 de febrer, a les vuit del matí continuant els demés dies a la mateixa hora y a dos quarts de sis de la tarda.

El diumenge, dia 3 de març, se conclouràn aquests pietosos actes ab la missa de comunió, a les vuit del matí, y una funció, a les sis de la tarda, ab exposició de S. D. M.

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsans Rof y Fills

Barcelona 22 de febrer.

Sessió del matí

	Operacions	Queda
4 °/₀ Interior fi de mes	85'10	85'10 d.
Ac. F.-C. N. Espanya fi mes	96'20	96'20 d.
» Alacant fi de mes	94'80	94'80 d.
Ac. F.-C. Orense fi mes	20'	20' o.
Ac. F. C. Andalusos fi mes.	62'85	62'85 p.
B. Espanyol Rio La Plata	96'10	96'10 p.

Premi del or

(Preus de compra)

Alfons	7'35	per 100
Isabel	10'35	»
Unces y mitges unces	7'35	»
Quarts d'unça	6'85	»
Octaus y 1-16 d'unça	5'35	»
Franchs	7'55	»
Lliures	27'	per Ll.

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tancs

Giros

Madrid y places banc. 3 d. v. 0'30 °/₀ dany	
Londres 90 dies	26'98 d.
» xech	27'24 p.
Paris xech	7'80 p.

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions		Diner	Paper
4 °/₀ Interior fi de mes.	85'125	85'05	85'05	85'175
» » ctat. s. A.	86'25	86'20	·	·
» » » s. B.	85'70	85'65	·	·
» » » s. C.	85'65	85'60	·	·
» » » s. D.	86'25	·	·	·
» » » s. E.	86'10		·	·
» » » s. F.	86'125	85'	·	·
» » » G y H.	87'20	87'25	·	·
Amort. 5 °/₀ fi de mes.	·		·	·
» » ctat. s. A.	101'25	101'	·	·
» » » s. B.	100'90		·	·
» » » s. C.	100'90	100'80	·	·
» » » s. D.	100'75		·	·
» » » s. E.	100'75	100'80	·	·
Amort. 4 °/₀ fi de mes.			·	·
» » ctat. s. A.	92'75	92'65	·	·
» » » s. B.	92'75	·	·	·
» » » s. C.	92'75		·	·
» » » s. D.	92'75	92'60	·	·
» » » s. E.	92'75		·	·
En diferentes series	93'		·	·
Tít. Dte. Mn. 1903-04-05 (4 ½ %)	·	·	95'75	96'50
Tít. Dte. Mn. 1906 (4 ½ %)	96'50	96'85	96'35	96'65
» » » 1907 (4 ½ %)	·		96'35	96'65
» » » Refr.ª 1908 (4 ½ %)	95'	94'75	94'75	95'
Tít. Dte. Mn. Maig 1899 Ensanxe (4 ½ %)	90'35	90'25	·	·
Tít. Dte. Mn. Abril 1907 Ensanxe (4 ½ %)	94'85	94'75	·	·
Tít. Dte. Mn. de Sarrià			99'	99'50
Emp. Dip. Prov. (4 ½ %)	·	·	100'50	101'
Port Melilla-Chafar. (6%)	107'75	107'50	107'50	108'

Obligacions comptat

Cambi anterior		Queda Diner	Queda Paper
83'25	F.-C. Nort d'Espanya prio. Bar.	·	·
88'85	» Villalba a Seg. (4 %)	90'	·
95'75	» esp. de Alm. Val. y Zar. (4 %)	95'75	96'
95'75	» Osca, Fr.ª y altres línies (4 %) 1 a 150.000	95'75	96'
81'	» y mines S. Joan Abadesas gatidos N. (5 %)	81'25	81'75
68'50	» T. B. Franza (2 ½ %)	68'50	68'75
108'50	» M. Z. A., Ariza, s. A (5 %)	108'50	107'
103'35	» Serie B (4 ½ %) 1 a 150.000	103'50	103'75
95'75	Serie C (4 %) 1 a 150.000	95'50	95'75
98'	Serie D (4 %) 1 a 150.000	98'	98'15
57'85	» » » Reus R. (2 ½ %)	57'85	57'60
62'	» A. V. T., no adhet. (3 %)	62'	62'50
77'75	» » » » adherides (3 %)	77'85	78'15
44'35	M. Z. O. y Vigo 1880	44'75	45'
79'	» Id.-id. prio. s. G y H (5 %) n. 1 a 24.003	79	79'50
104'50	M. a C. P., 1.ª y 2.ª h. (5 %)	104'50	105'
95'75	M. a C. P., 3.ª serie (5 %)	95'75	96'25
	» Vasch-Ast., 1.ª hip. (5 %)	·	·
104'	» » 2.ª » (5 %)	104'25	104'75
94'	» Olot a Girona (4 %)	94'	94'50
96'50	C.ª Gral. de Tranvíes (4 %)	·	·
95'	C.ª Tranv. S. Andreu y extensió (4 %)	95'	95'50
101'50	C.ª Barcel. d'Ele. (5 %)	101'50	102'
93'50	C.ª Barna. d'Ele. (4 %)	93'50	94'
94'50	C.ª Trasatlàntica (4 %)	94'50	95'
80'50	Canal d'Urgell	80'50	81'
77'	Stat. G. d'Aigues B.ª (3 %)	77'	77'50
93	» » » (4 %)	93'	93'50
100'75	C.ª Gral. Tab. Filip. (4 ½ %)	101'75	104'
79'	Stat. G. Sucrera d'Espanya (4 %) n. 1 al 150.000	78'	79'50
96'	C.ª G. Asfalts Asland (5 %)	96'	96'50
101'35	Port de Tarragona, Serie A. (5 %)	101'35	101'85
94'	Comunitat de Regants de l'Ebre. Bonos pref. (4 %)	94'	94'50
98'25	F. d'Obres y Cns., no hip. (4 ½ per cent.)	98'25	98'75
97'	C.ª Cotxes y Automòvils (5 %)	97'	98'
98'25	Siemens Schuckert, Ind. El. (5 %)	98'25	98'75
101'75	Stat. Val. d'Electricitat (5 %)	101'75	102'25
92'75	Navegació y Industria (4 %)	93'75	93'25
98'	Stat. «Carbons de Berga» (4 ½ %)	98'	98'50

Accions fi mes

450'50	F.-C. Nord d'Espanya	450'50	450'75
475'25	» Mad. Sar. Alacant	473'50	473'75
20'	F. Med.ª Zam. y Orense a Vigo	19'95	20'
38'	C.ª Reyal Canal. Ebre	38'	39'

Accions comptat

101'25	C.ª Penins. Telefs., pref. 1.001 a 50.000	101'75	102'25

Borsa de Madrid

Tanca Oficial

Telegrama de las	3'45
4 per 100 Interior comptat	85'
4 per 100 » fi mes	85'08
4 per 100 » fi pròxim	
Amortitzable 5 per 100	101'05
Banch d'Espanya	451'
Arrendataria de Tabachs	284'
Societat General Sucrera—Obligacions	
» » » Acc. preferides	45'75
Franchs	107'70
Lliures	·
Banch Espanyol Rio Plata	479'

Darrera hora

Telegrama de les	4'40
4 per 100 Interior fi de mes	85'05
Banch Espanyol Rio Plata	479'
Franchs	107'70

Borsa de Paris

Telegrama de la	1'
Accions Nort d'Espanya	447
» Alacant	438'50
Banch Espanyol Rio Plata	444'

Cambis de la tarda

De dos quarts de cinch a les cinch

	Operacions		Queda
4 % Interior fi de mes	85'05	·	85'05 p.
Ac. F.-C. N. Esp.ª fi de mes	96'10	·	96'10 d.
» Alacant fide mes	94'70	·	94'70 p.
Ferro-car. Andalusos	62'45	·	62'45 o.

Cambis facilitats pel Banch de Préstams y Descomptes

Borsa de Nova York

Cotisació de Londres:

Accions ferro-carril Atchison	108'50
» » Baltimore	104'75
» » Chesapeake	73'50
» » Union Pacific	167'56
» » Misouri Kansas	27'50
» Trust del Acer	91'08

Borsa de Londres

Londres, 22

Consolidat anglès 2 ½	79'
Uruguay 3 ½ %	75'75
Renda japonesa 4 %	88'12
» russa 5 %	105'
Venesuela 3 %	57'75
Colombia 3 %	47'75
Sant Salvador 6 %	95'01
Nicaragua	77'79

Les sessions d'avuy

Aquest matí el Borsí tanca: Interior 85'10 d., Norts 96'20 d., Alacants 94'80 d., Andalusos 62'85 p., Plates 96'10 p. y Orenses 20, operacions.

De la tanca d'ahir a la tarda a n'aquesta se millorà 0'02 d'Interior, 0'10 d'Andalusos y Plates y no's varía de Norts, Alacants ni Orenses.

= Al reunirse a Madrid, aquest mitgdía, els corredors, al Banch, cotisen Plates a 480 y Interior a 85'07.

De Borsa, després, se'ns envia: 85'10 y 85'07 ab 85'05 comptat.

Aquí obre l'Interior a 85'10, fà 12, cau a 03 y tanca a 85'05 diner.

Paris envia: Exterior 96'20, Norts 447, Alacants 438 y 439, Andalusos 287, 290 y 288 y Plates 445.

Aquí s'obre de Norts a 96'15, se fà 20, se cau a 05 y se tanca a 96'10 diner.

D'Alacants s'obre a 94'80, se cau a 94'70 y s'hi tanca ab paper.

D'Andalusos s'obre a 62'35, se fà 30, se puja a 50 y se tanca a 62'40 paper.

Se cotisen de tanca: Orenses a 19'95, y Catalanes a 13'55.

Municipis, comptat, 96'62.

Reforma: 95 a 94'75.

De les demés obligacions s'opera: Segovies 98'50, Almanses 96'25, Nort Osca 96, frances 68'62, Arizas, quantitats petites, 106'75, Alacants B 103'62, C 95'50 a 95'75, D 96, Almanses no adherides 62'25, adherides 78, Orenses 45, Vasco Asturiana del 6 104'50, Trasatlàntiques 94'75, Sucreres 78'50, y Port de Tarragona 101'87.

Accions, comptat, Crèdit Mercantil 42'25 y Preferents Peninsular Telèfons 51.

Franchs 7'80. Lliures 27'24. Resten als mateixos cambis.

Madrid continúa enviant: Plates 480, pròxim 482. Interior 85'05.

= A les cinch el Borsí tanca: Interior 85'05 p., Norts 96'10 d., Alacants 94'70 p., y Andalusos 62'45 paper.

De la tanca del matí a n'aquesta's pert 0'05 d'Interior, 0'10 de Norts y Alacants y 0'40 d'Andalusos.

Conéixem de Madrid: Franchs 7'70, Lliures 27'21, Plates 479, pròxim 481 y darrer de Renda 85'05.

París tanca: Exterior 96'22, Norts 448, Alacants 439, Andalusos 291 y Plates 444.

Es 0'12 més d'Exterior, 1 franch menys d'Andalusos y igual que ahir de Norts, Alacants y Plates.

La paritat ab franchs a 7'75 demostra que estem 0'44 sota cambi de Norts, 0'10 sobre d'Alacants, y 0'28 sota de Andalusos. Surten les Plates a 95'68.

Tanquen a París les Rendes: 0'02 menys la francesa, 94'80; igual que ahir la Russa del 906, 106'35; 0'25 menys la del 909, 101'20; 0'05 més la Turca, 92'35 y 0'15 menys la del Brasil, 88'55.

Les Mines: Río Tinto 3 franchs menys, 1.752; 1 menys de Beers, 506 y com ahir Randmines y Goldfields, 154 y 95, respectivament, Nacional Mexicà 172, 2 franchs més.

= A Madrid avuy, fentse l'Interior fi a 85'05 s'ha cotisat la primera operació pròxima a 85'30.

Rebley.

Govern civil

Vaga d'aprestadors

Els obrers vaguistes aprestadors de la fàbrica Pars y Martí han visitat al governador, demanantli que intervingui prop del patró, pera la solució pròxima d'aquest conflicte.

El senyor Portela ha ofert entrevistarse ab el patró, y fer lo que pugui pera solucionar la vaga.

La vaga de Roda de Vich

Els patrons de la casa Baurier, de Roda, han estat al Govern civil.

El governador els ha exposat els termes en que posen la qüestió als obrers: o sía els de que admetin que segueixin treballant dones en les màquines de filar continues, sempre y quant les vacants naturals síen ocupades per homes.

Els senyors Baurier han presentat al governador una proposició nova, y es la de que, no permetent la producció de les referides màquines donar lo suficient pera sostenir un jornal d'home, s'oferíen a ampliar la secció de filatura ab altres màquines de producció suficient pera que puguin pagarse'l dit jornal.

El governador creu que'ls obrers acceptaràn aquestes condicions y que aquest conflicte que porta dinou mesos de duració, quedarà resolt aviat.

La vaga de cotxers

Aquest matí, a la plaça de Catalunya, un grupo de vaguistes ha apedregat als esquirols que menaven cotxes en un enterro, ferint a ún d'ells d'un cop de pedra al cap.

La policía hi hà intervingut, detenint a quatre dels apedregadors.

El governador ha cridat a la Comissió de vaga.

Les ensenyes

Aquest matí, cridat pel general Weyler, el governador civil senyor Portela ha anat a la Capitanía general.

Allí s'han trobat reunits ab el general els senyors comte de Lavern, Bosch y Alsina, Sedó y Forgas, els quals com amichs particulars, junt ab altres, com els senyors Sostres y Roig y Bergadà, que no han pogut estar presents, li han fet entrega de les ensenyes de la Gran Creu del Mèrit Militar ab que l'ha premiat el Govern, per la seva conducta durant els fets de setembre.

El general Weyler ha dit breus frases de dedicatoria, en nom dels amichs que han costejat les joyes, que van ficades dins d'un estoig de pell de Russia, damunt la tapa del qual hi hà una placa de plata ab la següent inscripció:

«Al Excmo. Sr. D. Manuel Portela, sus amigos de Barcelona».

Visites

Han visitat al governador el nou jutge del districte de Llotja, el diputat senyor Sagnier, el diputat provincial senyor Ulled, el regidor senyor Serraclara, y la senyora presidenta del Protectorat de la federació sindical d'obreres.

El governador a Madrid

El senyor Portela ha comunicat avuy als periodistes que probablement demà, al vespre, sortirà cap a Madrid, hont permaneixerà dos o tres díes.

Hem preguntat si el seu viatge estava relacionat ab les noves que circulen de que'l senyor Canalejas deixa la cartera de Gracia y Justicia, a lo que somrisent el senyor Portela ens ha dit que hi anava per assumptes purament particulars.

Diputació

— Terminat el catàlech de les obres existents en la Biblioteca del Museu Social, y instalada en la mateixa la calefacció y illuminació, queda dit centre de treball en bones condicions pera poder ser utilisat pels estudiosos de les qüestions socials. Pera dit catàlech s'ha adoptat el sistema de fitxes, de diversos colors segons que's refereixin a llibres, follets, articles de revista o manuscrits, fulles soltes, etc., ab lo que l'investigador pot facilment y simultàniament enterarse de quant hi hà publicat sobre una determinada materia.

Dita Biblioteca, de caràcter completament gratuit, pot ser utilisada de deu a una tots els dies, y ademés de tres a cinch els dies feiners.

—La Comissió Mixta de Reclutament en sessió d'avuy ha pres els següents acorts:

Aixecar la nota de pròfuch y declarar soldats als minyons del reemplaç de 1911, Martí Grau Guitart, per Manresa, y Projecte Anfruns Margarit, per Subirats, y Alexandre Claramunt Gimeno, del reemplaç de 1910, pel districte VIII d'aquesta ciutat.

Idem idem y declarar exclós temporalment del servey per defecte físich al minyó Ignasi Plà Señal, del reemplaç de 1910, per Manresa.

Denegar al moço Joseph Puig Bigas, del reemplaç de 1911, per Vich, la excepció alegada per ell mateix.

Declarar exclos temporalment del servey per defecte físich al minyó Pere Puigvert Ordeix, del reemplaç de 1910, per Canet de Mar.

Y senyalar el día 29 del corrent, a les onze, pera la presentació devant la propia Comissió dels minyons Joseph Capdevila Llanas, del reemplaç de 1905, per Palou, y Joan Toribio Carulla, del de 1911, pel districte V, d'aquesta capital.

—Han visitat al senyor Prat de la Riba els senyors Llavería, Emili Junoy, doctor Fargas y Bonaventura María Plaja.

—S'han publicat els presuposts corresponents al present any.

Ingressos de la Companyía de Ferrocarrils de Madrid a Saragossa y a Alacant

LÍNIES	Kilóms. en explotació	INGRESSOS desde'l 21 al 31 de janer			INGRESSOS desde'l 1 al 31 de janer		
		1912 Ptes. Cènts.	1911 Ptes. Cènts.	Diferencia Ptes. Cts.	1912 Ptes. Cènts.	1911 Ptes. Cènts.	Diferencia Ptes. Cts.
Antiga xarxa	2.945	2.859.458'38	2.748.459'26	+110.999'09	7.509.774'83	6.833.021'10	+676.753'73
Xarxa catalana	719	1.076.157'88	1.033.409'81	+ 42.748'07	2.746.850'55	2.430.589'47	+316.261'08
Tota la xarxa	3.664	3.935.616'16	3.781.869'07	+153.747'09	10.256.625'38	9.263.610'57	+993.014'81

Barcelona, 19 de febrer de 1912. — El secretari del Comité, *Felip Blanc.*

Musicals

Els concerts XV y XVI de Cultura Musical Popular, foren celebrats respectivament en les escoles parroquial de Santa Agna y Patronat Obrer de Santa Madrona. El primer, interpretat pel chor de nens, fou molt ben rebut pels nombrosos infants que hi concorregueren, logrant emocionarlos ab la cançó «Vot d'infants», melodía de Nacisa Freixas y lletra de donya Dolors Moncerdà de Macià, que, com recordaràn nostres llegidors, es una sentida invocació al ben parlar.

El segón, executat per la secció de senyoretes deixebles de C. M. P. y les senyoretes Judit Tarragó y Antonia Ventura, fou també molt celebrat pels centenars d'obreres que omplíen el local del Patronat, aplaudint molt aquestes les gentils tonades populars que'ls cantaren y les belles cançons catalanes dels mestres Lamothe, Morera y Freixas, que completaven el programa.

Diumenge vinent, a la tarda, se farà en el Palau de la Música Catalana un concert pel Quartet Renaixement, compost pels senyors E. Toldrà, J. Recasens, Ll. Sánchez y A. Planàs.

Interpretaràn el Quartet Imperial, de Haydn; l'Opus 59, núm. 3, de Beethoven, y el Cèssar Franck.

Dinámica atmosfèrica

El temps pera demà a l'Europa central y meridional.

Ahir va ploure a Anglaterra meridional, canal de la Manxa y França nort, nevant a Noruega.

La borrasca de les illes Azores continúa en aquells mars, arribant les nuvolades a les costes de Galicia y Portugal.

Demà solament actuarà una petita línia de pluja a Irlanda, persistint el temps sense plujes en el reste del continent, perque tampoch arribarà a les costes europees la borrasca del Atlàntich.

D. PUIG.

ULTIMA HORA

EDICIO DEL VESPRE: 2.ON TIRATGE

Sessió del Ajuntament

Comença a les 5. Presidencia del senyor Sostres.

S'aproven les actes de les sessions ordinaria y extraordinaria anteriors.

La «Rúa»

El senyor Carreras manifesta que, haventse rectificat l'acort del impost sobre'ls cotxes de la rúa, convé orientar l'opinió y deixar ben sentat que l'impost es obra de la comissió d'Hisenda passada, que va ser plenament aprovat pels vocals associats, y que l'Ajuntament actual no ha fet altra cosa que cumplir un dels preceptes del presupost.

Afegeix que li han dit que lo que s'ha recaudat se destinarà a subvencionar el Carnestoltes vinent.

Mocions

El senyor Soriano diu que volía interpelar als senyors Abadal y Lluhí per la seva visita al governador civil, y axís ho va anunciar al alcalde, però com sigui que un company ausent (el senyor Mir), li ha telegrafiat que esperi a que ell sigui aquí, l'aplaça pera la sessió vinenta.

—El senyor Figueras pregunta per què no s'ha fet efectiva la gratificació de 30.000 pessetes que s'havía acordat distribuir entre'l personal de consums.

Li contesta l'alcalde. El sentim ab molta dificultat. Sembla que diu que l'alcaldía's troba ab tal cúmul de comptes y crèdits, que formen en conjunt una quantia tal, que s'imposa fer un estudi minuciós y detallat abans no's paguin. Hi hà uns 300 acreedors per 3 milions de pessetes, y no hi hà prou recursos disponibles.

El senyor Montanyola, diu que la comissió de Consums se trobà ab que un acort municipal deya que la gratificació's repartís entre'l personal del resguart que presta servey de nit, y un altre acort deya entre tot el personal del resguart. Com que aquests acorts se contradiuen, la comissió s'ha vist obligada a estudiarho, y en una de les darreres sessions s'ha va incluar al segón acort.

El senyor Figueras se declara satisfet ab aquestes explicacions.

Contra'l governador

El senyor Domènech parla de la vaga de cotxers en que comença a intervenir la sub-comissió d'estudis socials (Governació). Censura ab paraules molt fortes l'intervenció del senyor Portela que desautorisà als regidors, ab lo qual ha agravat considerablement el conflicte, y prega a la sub-comissió que la torni a intervenir, pera'l bé de Barcelona.

El senyor Ripoll declara que davant de les paraules del governador civil, la sub-comissió's cregué impossibilitada de seguir intervenint-hi, a pesar de que havía lograt en poquíssim temps molts bons resultats, y a pesar de que patrons y obrers volíen seguir tractant ab l'Ajuntament.

Aixís, donchs, manifesta'l seu desistiment, a pesar de que's podría preguntar al governador quina autoritat tenía pera intervenir exclusivament en les vagues, quan l'Ajuntament està molt per sobre del governador en lo que afecta als barcelonins.

El senyor Domènech:—No aludeixo a ningú; parlo de les autoritats en general. Ja que algunes se fan elogiar per certs «chicos de la prensa» es just que la prempsa posi les coses al seu degut lloch, y cada pal aguanti la seva vela.

El senyor Ruiz Morales pregunta a la comissió d'Hisenda si ha cuidat de veure si els patrons cotxers han infringit el contracte que tenen fet ab l'Ajuntament.

Es absolutament impossible que la subcomissió torni a intervenirhi. Sols podría ferho en el cas de que les parts litigants ho solicitessin en vista del fracàs de certes gestions.

El senyor Domènech desitja que la sub-comissió torni a intervenir en el conflicte. Creu que'l governador civil ha fracassat en aquest assumpte. «Y ja que hi hà autoritats—diu,—que's fan donar banquets y bombos, convé que també se sàpiga que fracassen».

(Cop de campaneta presidencial).

El senyor Ricart diu que la comissió ho té en estudi.

L'Assil del Parch

El senyor Muntanyola formula la moció—que vàrem anunciar,—demanant que's destini una petita brigada que fassi al terrat del Assil del Parch les reparacions y tubos, y especialment, que tapi les escletxes fetes per una brigada anterior, que començà unes obres y les suspengué.

L'alcalde ofereix fer tot lo possible.

El senyor Matons diu que la ponencia presentarà dictamen sobre les obres que convingui fer al Assil. Entre tant, opina com el senyor Muntanyola.

Segueix la sessió.

Aquest mitgdía, uns lladres han espanyat un pis del carrer dels Banys Vells, 12, y s'han emportat 12 duros, dos vestits de senyora, dotze llensols, dotze camises de dona y alguna cosa més.

Aquesta tarda, al travessar la plaça de la Universitat, tocant al carrer de Pelayo, el ciclista Joseph Bach Jordana, de 20 anys, ha sigut atropellat per un cotxe d'una fàbrica de gaseoses, y ha sofert fortes contusions al costat esquer y a les cames.

Ha sigut curat al dispensari.

El quí menava el cotxe, ha fugit, abandonant el vehícol.

(PER TELEFON)

L'Assamblea del Magisteri

Madrid, 22, 5'15 tarda.

En la segona sessió de l'Assamblea del Magisteri, després de llarch debat, s'ha acordat demanar sis milions pera millorament dels sous dels mestres de instrucció primaria y recordar que'l senyor Canalejas se va negar a discutir el projecte de reforma de la ensenyansa presentat pels conservadors perque aquests no acceptaven els cinch milions d'aument que demanava la minoría democràtica.

També s'ha acordar, pera'l cas de que no arribin a confeccionarse'ls presuposts pera'l present any, solicitar del Govern que aquest demani a les Corts un crèdit extraordinari per valor dels esmentats sis milions.

Nou diari

«A B C» anuncía que aviat apareixerà un nou periòdic de la nit, propietat de «La Prensa Española», de la que es gerent el senyor Luca de Tena.

Lo de les Notaríes

Firmat per Manuel Manet y Fonteta, notari de Monforte de Lemus, publica «A B C» un article titulat «La centralización y el Notariado».

L'articulista's mostra contrari al Decret del senyor Barroso.

Examina la lley del Notariat y diu: Mes el prudent criteri del llegislador de 1862, tan de conformitat ab la veritable vida d'Espanya, es avuy repudiat pels que a ultransa volen que'ls gallechs y els catalans, els vaschs y els andalusos, y els espanyols tots, en fi, sentim y pensem com a Madrid el sembli que devem sentir y pensar; y per això's crida pera que a tot se imposi el control del centre y pera que tot lo que acusa y significa per si propi, com espontani, lliure y autònom, la vida regional, sigui arrasat, pera entregarho a la voràgine centralista y uniformadora que ha envoltat també al Notariat.

Aixís no es d'extranyar que al veure l'actitut resolta y noble del senyor Canalejas al contestar a les preguntes que'ls diputats senyors Ventosa y Cutner li han dirigit en el Congrés sobre l'aplicació del R. D. de 28 de juny, al notar que comencen a anomenarse les coses pel seu propi nom, hagin sortit a relluir, encara que siguin escriptors distingits, els quí en part de la prempsa professional y política madrilenya han tractat l'assumpte ab orientació distinta.

Lo del Marroch

El «Villarreal»

Peñon de la Gomera.—El dimars a la nit tocà en aquest port el vapor «Villarreal» procedent de Tetuán.

A bordo hi anava, entre altres moros, el famós Civeni, que estigué près a Tànger.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Lo que diu la prempsa

París, 22, 10'40 matí.

«Le Petit Parisien» diu que'l ministre de França al Marroch, M. Regnault, marxarà el día 29 cap a Tanger.

«Le Matin» diu que anit al ministeri de Negocis Extrangers varen manifestar que encara no s'havía rebut l'esperat telegrama de M. Geoffray ab la referencia de la seva entrevista ab el senyor García Prieto; però se dedueix de la conferencia celebrada ahir per M. Poincaré y l'embaixador d'Espanya a París, que Espanya accepta els articles de les proposicions franceses que's refereixen a les qüestions administratives, reservantse per lo que toca als restants articles.

Els espanyols a Arzila

París, 22, 12'45 tarda.

Tanger. — Comuniquen de Larache que'l día 20 varen sortir un centenar de soldats espanyols que s'han instalat a Arzila.

Negociem Valors y Cupons
Fills de F. Mas Sardà, Rbla. Centre, 32.

Societat Económica Barcelonina d'Amichs del País

Programa del concurs de 1911-1912

(Acabament)

Premi procedent de la fundació establerta a la memoria de don Antoni Amatller y Costa. — Diploma honorífich y la quantitat de 500 ptes. al criat o servidor doméstich que majors proves hagi donat de adhesió y afecte als seus principals.

Salvar a un altre ab risch de la propia vida. — Premi legat de don Joseph Mora y Blight. — Diploma honorífich y 250 pessetes, al que en pou, mina, clavaguera o altre lloch de perill, o en incendi, explosió o inondació, hagi salvat a alguna persona ab risch de sa propia vida.

Altres actes de valor o heroisme. — Premis procedents del legat de don Geroni Buxareu. — Dos premis de diploma honorífich y la quantitat de 5.000 pessetes cada un, que s'adjudicaràn a les dues persones que, ab referencia als fets vandàlichs de la anomenada setmana tràgica del juliol de l'any 1909, resultin haver realisat en el territori de Catalunya, els actes més notables d'heroisme o abnegació en salvació de persones o coses, atacades pels autors d'aquells fets.

Fills de la vila de Sant Boy de Llobregat. — Premis legats per don Lluís Castells y Comas. — Dos premis de diploma honorífich y 500 pessetes cada un, pera persones d'un o altre sexe, católiques, naturals de la vila de Sant Boy de Llobregat que s'hagin distingit pels seus actes en favor de l'orfandat o senectut, y demés fets humanitaris y per la seva acrisolada honradesa y bon procedir pera'ls seus semblants.

Altres actes no compresos en aquest programa. — Premi legat per don Joseph Puig y Cuñer. — Un premi de diploma honorífich y 500 pessetes, pera un acte de veritable virtut que no estigui comprès en aquest programa, y el mèrit del qual sigui tal que, a judici d'aquesta Corporació, se fassi acreedor a recompensa.

Pintor o esculptor. — Diploma honorífich, medalla d'aquesta societat y permís pera usar el seu escut, al artista, pintor o esculptor que, donant al seu noble art una aplicació industrial, hagi establert a Barcelona o al seu plà, durant el darrer quinqueni, ab caràcter permanent, algún taller o centre de producció d'articles de reconeguda utilitat y general consum, que's distingeixin per les seves condicions artístiques, contribuint d'aquesta manera a depurar el gust y a impulsar el progrés de les arts industrials.

Se reserva concedir igual premi a diferentes industries artístiques que's presentessin en competencia.

Monografía sobre un monument arquitectònich. — Títul de soci de Mèrit y medalla de la corporació, al autor de la monografía relativa a un important monument arquitectònich de Catalunya, estudiat baix els punts de vista artístich, històrich y arqueològich.

Treball o avenç científich. — Títul de soci de Mèrit y permís pera usar l'escut de la Societat, al que presenti un treball o avenç científich de notable mèrit, qual treball no quedarà de propietat de la Económica.

ADVERTENCIES IMPORTANTS:

Si no s'adjudiquen els premis primer y segon, el seu import podrà destinarse a premiar altres accions vrituoses, a judici d'aquesta Societat.

El plaç d'admissió de les instancies y treballs serà fins el dia 31 de març de 1912, devent entregarse a la Secretaría de aquesta Corporació, carrer de Sant Sever, 5, principal.

Les instancies se faràn per altres persones que les que hagin portat a cap els fets de que en aquelles se fassi menció, no poguent aquestes solicitar els premis directament, ni per elles els seus parents fins el segón grau, excepte les relatives als premis números 25 y 27.

Ab les solicituts deuràn acompanyarshi justificacions de les circumstancies que s'aleguin pera aspirar als premis, y, ademés, en els premis per fets virtuosos, justificació de la conducta moral dels que els hagin verificat.

Els que ja tinguin presentat expedient en concursos anteriors, y desitgin obtar als premis continguts en aquest programa, n'hi haurà prou que demanin per escrit, en el plaç abans marcat, que's doni per reproduït.

La Societat decidirà si procedeix o nó la concessió de tots els premis, y's reserva la concessió d'accèssits. Admetrà els donatius que li siguin oferts pera millorar els indicats premis, o pera crearne altres especials, destinats a objectes anàlechs, y decidirà si procedeix o nó la concessió dels mateixos.

Les accions meritories de que's tracta, deuen haverse verificat en la provincia de Barcelona y abans de la publicació d'aquest programa, excepte en els premis 15 y 22.

Pera'l 26.—Els treballs se presentaràn anònims, acompanyats dels plànols, ab un lema que's consignarà en el sobre de un plech tancat, ab el nom del autor, y en qual coberta hi hagi un epígraf o lema que consti també en el treball presentat. Sols s'obrirà el plech corresponent al treball premiat y's cremaràn els restants.

Barcelona, desembre de 1911.—El president, Narcís Verdaguer y Callís.—El vocal-secretari, Joan Candi y Canela.

Sport

Fut-bol

El diumenge passat se feu l'anunciat partit entre'ls clubs Espanya y Barcelona, però, no estant encara llest el nou camp del primer, se feu al terreny del Barcelona, ab bastanta concorrencia.

La circumstancia de tenir el Barcelona cinch jugadors a Paris, ab l'equip interclub, que degueren suplirse per altres del segon, equiparà bastant les forces, donant lloch a un joch equilibrat y altament interessant, encara que quelcom dominat pel Campió, y donant un resultat a favor d'aquest de tres tantos a dos.

***

El dimecres se feu definitivament la inauguració del nou camp de l'Espanya al darrera del Clínich, instalat en excelents condicions y que marca un notable avenç a n'aquest club, al que està reservat un brillant pervindre.

Se feu un partit ab l'Espanyol, molt disputat y plè de moments emocionants, fentse brillants jugades per abdues bandes y acabant ab un resultat favorable al Espanyol, per quatre tantos a un.

Fou molt ben jutjat per en Cuervo, y presenciat per bastant públich.

El diumenge vinent toca jugar als clubs Català-Barcelona, Espanyol-Numancia y Universitari-Espanya, pel Campionat.

El telègraf ens anuncía que l'equip català que ha anat a Paris acaba de perdre contra Paris-coalició, per set tantos a cap.

Es un resultat molt sensible per ésser previst, ja que l'equip format ab prous penes y fatichs, se trobà a darrera hora sense mitjos, devent omplir els llochs ab jugadors ocasionals, y això tragué tota esperança de fer un paper lluit, com ens hauría pogut correspondre, sense que això vulgui significar que asseguressim una victoria.

Sembla que, relacionat ab això, la Federació ha descalificat als jugadors senyors Sampere y Aguirreche.

Sembla que aquest assumpte, en conjunt, donarà molt que parlar.

Down-Car Club

Un dels vinents diumenges se celebrarà a l'Avinguda del Tibidabo una prova del kilòmetre llençat, organisada pel Club citat, que sembla que serà ben interessant en lloch tan apropòsit y exempt de perills.

Ciclisme

El diumenge vinent, a les vuit del matí, se farà entre Mongat y Arenys la prova de 50 kilòmetres, organisada per la U. V. E., pera optar a la Copa de les Regions, creada rescentment.

Nàutica

A dos quarts de quatre de la tarda del diumenge se farà la segona prova de la Copa Apache, pera yachts del Reyal Club.

Sports de neu

No volem parlar del darrer concurs celebrat perque no podríem dirigir elogis a ningú, per les referencies que'n tenim.

No havent pogut celebrarse més que una prova, se diu que aixís que hi hagi neu se faràn les demés anunciades.

CORREDISSES

Publicacions rebudes

Hem rebut:

«La Notaria», número 3 del Butlletí del Colegi de Notaris.

«El consultor de los Bordados», quadern número 155.

«Tutmonda Espero», números 46 y 47, corresponents als mesos de desembre y janer últims.

—S'ha publicat el número 69 de la revísta comercial «Progreso», que, com els anteriors, publica un sumari selectíssim.

—S'ha publicat en un folletó la Memoria dels treballs realisats per la comissió de fabricants de gènres de punt durant el període de Revisió Aranzelaria y en son viatge a Madrid.

—La llibrería den Joan B. Batlle ha publicat el catàlech número 21.

—La Societat d'Atracció de Forasters ha repartit el número de la seva revista corresponent al present mes.

—«Ilustració Catalana».—Resulta a cada número mes interessant la informació del Empordà que, com a començament del «Album General de Catalunya», vé publicant aquest any la simpàtica publicació catalana que'ns ocupa.

Segueix publicant els seus folletins de novela, drama, poesía y folk-lore, sense que descuídi ni un instant en ses planes la nota d'actualitat, com ho demostra l'últim número, ab la publicació del cambi del pont al Prat de Llobregat, del altar barroch de Terrassa, de la sessió necrològica en honor den Sellarés a Sabadell, de la primera pedra de la Casa de Caritat de La Garriga, de la sessió del Institut de Previsió presidida pel senyor Dato, del discurs y dinar den Cambó a Girona, del Concurs escolar d'higiene celebrat a Barcelona, de l'estrena de «Titayna» al Liceu, etc., etc.

Es una gran ilustració la nostra «Ilustració Catalana».

—Hem rebut el número 37 de «Reseña Eclesiástica», corresponent al número de janer, ab el qual ha entrat aquesta revista, cada día més important, en el quart any de la seva publicació. Ademés del discurs íntegre del senyor Bisbe de Barcelona en l'Assamblea Diocesana de Acció Católica, conté interessants treballs firmats per Joseph María Baranera, Lluís Gomis, Miquel de Arquer, Enrich Pla y Deniel, Joseph M. Carbó y Pere Lisbona; anunciantse que, en el número pròxim, a les seccions ordinaries de la revista s'hi afegirà una secció de «Jurisprudencia civil» en la que's donaràn a conèixer les disposicions de caràcter civil que tinguin utilitat pera'l clero.

—L'Enciclopedia Seguí ha repartit els quaderns núms. 256, 257, 258, 259, 260 y 261.

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL.—Avuy, vespre, a les nou: «Rabagas».

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Diumenge vinent, a dos quarts de cinch tarda, concert pel

QUARTET RENAIXEMENT

Programa: Haydn-Beethoven-C. Franck.

Llotges, Ptes. 10; sillons, Ptes. 2'50; entrada, Ptes. 0'50. — Localitats: Magatzem de música, Casa Dotesio, 1 y 3, Portal del Angel.

TEATRE CATALÁ Romea

Companyía cómich-dramàtica del eminent primer actor

RICART CALVO

Primera actriu

RAFELA ABADIA

Avuy, dijous. Nit, a 1/4 de deu: La comedia en un acte, «Josefina», y el preciós drama de l'Echegaray,

DE MALA RAZA

Demà, divendres: «El Zapatero y el Rey».—Diumenge, tarda: «D. Alvaro o la fuerza del sino».—Se despatxa a comptaduría.

TEATRE DEL TIVOLI.—Demà, divendrs, tarda, a un quart de sis. Butaca, 70 cènts.; entrada, 22 cènts. Deliciós Vermouth. La cada vegada més aplaudida opereta en tres actes

LA MUJER DIVORCIADA

Interpretació magnífica, presentació esplèndida. Nit, a un quart de deu. Butaca, 2 ptes.; entrada, 52 cènts. Programa especial. Primer: «Abreme la puerta».—Segón: Estrena a Barcelona de la opereta en un acte y tres quadres «El verbo amar», lletra dels senyor Paso y Abati, música dels mestres Torregrosa y Alonso. — Tercer: Exit colossal (2 actes)

ANITA LA RISUEÑA

Derrotxe de xistos y situacions còmiques, tot de bona lley. Triomf dels germans Quintero, interpretació sens igual. — Aviat l'últim grandiós èxit de's Srs. Arniches, García Alvarez y Mtre. Quinito Valverde, «El Príncipe Casto».

Teatre Novetats Últimes funcions. - Demà, divendres, gran matinée a les cinch. Primer: «La viuda alegre». — Segón: LA CHRYSIS, célebre ballerina del Etoile Palace de Paris (Pantomime danzantes). Butaca ab entrada, una pesseta. Entrada general, 25 cènts.—Nit, a un quart de deu. — Primer: «¡Alto el juego!». — Segón: Represa de la célebre opereta

La Princesa de los Dollars

Tercer: LA CHRYSIS. — Dissapte, benefici de la primera tiple cómica

Pilar Martí

ab un escullit programa. Primer: «La trapera». Segón: «El país de las hadas».—Tercer: «El género íntimo». — «El pobre Valbuena». En «El género íntimo» la beneficiada cantarà couplets d'actualitat. Se despatxa a comptaduría. — Diumenge, tarda y nit, despedida de la companyía.

TEATRE NOVETATS

Tournée de despedida

ROSER PINO

Continúa obert l'abonament per 7 úniques funcions a diari en l'administració del teatre, de 11 a 1 1/4, de 4 a 6 y de 9 a 11.

Debut dimars 27 de febrer de 1912

TEATRE DE CATALUNYA

(ELDORADO)

Sindicat d'autors dramàtichs catalans

Passat demà, dissapte. Inauguració de la temporada. Estrena del poema dramàtich en tres actes y en vers, original d'Ignasi Iglesias, ab sis chorals y dues cansons del mestre Cassià Casademont,

FLORS DE CINGLE

Decoracions noves de Moragas y Alarma. Choristes del Gran Teatre del Liceu. Ballet popular. — Estrena del sainet de Joseph Burgas,

TORRE-TORRETES

Se despatxa a Comptaduría pera dissapte, diumenge, tarda y nit, dilluns y dimars. Segueix obert l'abonament a 12 DIMECRES DE MODA.

TEATRE LÍRICH. — Avuy, nit, a dos quarts de deu: Cine, «La alegría del batallón», «La alegre trompetería» y «La guedeja rubia».

TEATRE NOU. — Avuy, nit, a dos quarts de deu: «Barbaroja», «Molinos de viento» y «Anita la risueña».

TEATRE APOLO. — Avuy, vespre, a les 9. «La Huérfana de Bruselas» y «La muerte civil».

POLIORAMA

9, RAMBLA DELS ESTUDIS, 9

Avuy, dijous, grans seccions de Cine y Varietats. — Exit franch dels

3 CRISTIANYS, 3

xistosíssims clowns, acróbates, musicals; fan les delicies del públich ab son preciós treball.—Continúes ovacions a la cançonetista sense parió

LA TORRERICA

Sorprenents treballs de prestidigitació, cartomancia, etc., presentat pel mago del sigle XX

LE COMANDEUR ANDERSON

Cinematógraf ab novetats tots els dies.

Próxim debut de

CASTHOR

célebre imitador transformista.

Gran Saló Doré

Avuy, dijous. Grans sessions de Cine, prenenthi part les atraccions següents:

Mahomed Labas

jongleur y saltador alarb. — Els celebrats clowns

CARPI Y NOPPI

Debut de

Miss HOWARD ab ses **Marionettes**

PAQUITA ESCRIBANO

hermosa cançonetista.

TEATRE ESPANYOL. — Avuy, vespre, a les 9. «El carro del vi» y «La Prisión». — Demà, «El carro del vi» y «La Prisión».

Ideal Cine

Corts, 605 y 607

(entre Passeig Gracia y Rbla. Catalunya)

Ultim dia de l'hermosa pelícola de 1.000 metres

EL RESUCITADO

Demà, entre varies estrenes, la preciosa pelícola histórica

Oliverio Cromwell

Sala Mercè.-Cine y Grutes

GRAN CINEMATÓGRAF

Quatre rigurosos estrenes

Gran varietat y bellesa en el programa.

Actualitats interessants

Cada dia programa nou.

Pelícoles sens rival a Barcelona

Ultims dies de la pelícola que tan grandiós y colossal èxit ha obtingut, de marca nacional, Hispà-Films, impresionada per artistes barcelonins,

Los amantes de Teruel

ab varies estrenes y deu hermoses pelícoles.

Espectacles originals y sorprenents y atraccions sempre noves a les GRUTES, titulades el Palau de la Rialla.

DIORAMA

Avuy, dijous, dia 22

- 3 sensasionals y grandioses estrenes 3 -

El asesinato del alma

EL RETRATO VIVIENTE

Una lección bien merecida

bel misterio del Castañar» y «Gedeón hace un Buen negocio».

Frontó Comtal. Avuy, nit, a les deu, debut dels Germans Erdoza. Gran partit extraordinari. Vermells: Germans Erdoza, contra blaus: Gabriel, Iraola y Bienner. Llotges, 7'50 pessetes; butaques, 3 pessetes; entrada, 2 pessetes; primer pis, 1 pesseta. Timbre a càrrech del públich. — NOTA: Pera aquest partit queden suprimits les llotges y entrades de favor. Taquilla oberta de deu a una.

LA RABASSADA

HOTEL RESTAURANT

ab calefacció a vapor

Obert dia y nit. — Gabinets particulars. — Cuina de primera. — Servey a la carta y Cuberts desde 5 ptes.

Atraccions americanes

Scenic Railway, Water Chute, Bowling Alleys, Kake Walk, Casa Encantada, Palau de Cristall, Palau de la Rialla, Passeigs, etc.

Entrada: 50 céntims ab dret a elegir una atracció.

Casino particular. — Jochs varis

RESTAURANT DE LUXE

Servey a la gran carta.—Chef de Paris.—Concerts diaris per la

Orquestra de Tziganes

Tranvía directe, sortint cada 20 minuts, desde la cantonada del carrer Craywinkel a LA RABASSADA.

Automòvils desde Casa Gomis a LA RABASSADA.

Carruatges desde el TIBIDABO a LA RABASSADA.

Automòvil de luxe directes, sortint desde devant al Portal del Angel, cantonada Santa Agna, fins la Rabassada, d'onze matí a les onze de la nit.

MALALTIES DE LA BOCA

PASTILLES NIELK

DE CLORAT DE POTASSA COMPRIMIDA—Se venen en totes les farmacies

Eficaces contra les ANGINES, GRUP, RONQUERA, PUDOR DEL ALE Y INFLAMACIONS DE LA GOLA.—Les PASTILLES NIELK calmen la irritació produida per l'excessiu ús del tabach, y son indispensables a les persones que fan sofrir a sa gola un treball fadigós, especialment els oradors y cantants.—Pera evitar imitacions y falsificacions y com a garantia de llegitimitat, exigéixis en cada capsa el sello (imprèsen tinta roja) dels dipositaris J. Uriach y C.ª Moncada, 20 Barcelona

Avisos

Capitalistes Se necessiten 65.000 pessetes, pagant l'interès del 7 per cent anyal y donant en garantia una hermosa finca, situada a tres hores ferrocarril d'aquesta capital. — Rahó: Aribau, 17, 3.er, 1.ª—De 2 a 4.

Vendes

A PLASSOS MOBLES SILLERIES LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 51.

MOBLES DE A. DIRAT

- Exposició permanent. -

DORMITORIS - SALONS MENJADORS, DESPATXOS, &

Especialitat en els d'estil anglès

Mendizábal, 28 y 30, y St. Pau, 50, 52, 54

A PLASSOS O AL COMPTAT Mobles, maquines de cusir, rellotges y trajos, HOSPITAL, NÚM. 101.

Finca rústica sita a la plana de Vich, molt productiva y ab una magnífica casa pera'l propietari, se ven en bones condicions.—Rahó: Aribau, 17, tercer, primera; de 2 a 4.

GANGA

Album ab 3.900 segells diferents de Correus, venchse a preu módich. Traspalacio número 4. Estanch.

Compres

Alhajes or, plata, platí, monedes, y dentadures se pagnen preus molt alts, carrer Cardenal Casañas, número 8, botiga, Joseph Nuñez

Anuncis

Neuralgies

Mal de cap

CURACIÓ SEGURA

ab les

Píndoles ANTINEURÁLGIQUES

del Dr. CRONIER

Paris, 75, Rue La Boëtie y farmacies.

CABELL NEGRE

abundant y hermós, s'obté ab la TINTURA MORA, aigua progressiva, sense nitrat de plata. Perfumeries Lafont, Sarrà, Ronda de Sant Pere, 7; Vicens Ferrer, Princesa, 1; Segalà, Rambla de les Flors, 4, y Cardona, Tallers, núm. 18.

Medicaments

químicament purs, especifichs farmacéutichs y aigües minerals, se reben directament dels punts d'origen. FARMACIA DE BOTTA Y BALTÀ, Rambla Catalunya, número 1, cantonada Ronda Universitat.

Dispeses

Pera tot estar se desitgen un o dos senyors (balcó ab sol), Nou de Sant Francesch, 5, tercer, segona.

Préstams

4.000 duros deixarà un particular a interès barato en 1.ª y 2.ª hipoteca y indivisos, en una o dues partides. Rahó: Pelayo, 22, entressol, primera. De 10 a 12 y de 4 a 6.

Lloguers

ELEGANT y ventilat edifici, propi pera societats o ordre religiosa, en punt céntrich del Ensanxe. Rahó: Concell de Cent, núm. 273, tercer pis, primera porta. De 2 a 8 y de 7 a 8 del vespre.

EMPRESA DE POMPES FÚNEBRES

LA EGIPCIA

Societat Anónima

La més important d'Espanya, 29 sucursals ab telèfon. Central, Pelayo, 44, telèfon 1,113. - Economía veritat en els preus

Important: LA EGIPCIA és l'única funeraria que posseix Cambra de Desinfecció, no servint cap artefacte sense que sigui prèviament desinfectat.—NOTA: Esmerat y ràpit servey tant en la capital com fora d'ella.

Serveys de la Companyía Trasatlántica

LINIA DE NOVA-YORK, CUBA Y MEXICH

El día 24 de febrer, sortirà de Barcelona, el 25 de Valencia, el 27 de Málaga y el 28 de Cádiz, el vapor

Antonio Lopez

directament pera Nova York, Habana, Veracruz y Puerto Méjico.

LINIA DE VENEZUELA-COLOMBIA

El día 10 de març, sortirà de Barcelona, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga y el 15 de Cádiz, el vapor

Buenos Ayres

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Puerto Plata (facultativa), Habana, Puerto Limón y Colón, d'hont surten els vapors el 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, etc. S'admet passatge y càrrega pera Veracruz y Tampico ab trasbort a l'Habana. Combinació ab el ferrocarril de Panamá ab les Companyies de navegació del Pacífich, pera quins ports admet passatge y càrrega ab bitllets y coneixements directes. També càrrega pera Maracaibo y Coro ab trasbort a Curaçao y pera Cumaná, Carúpano y Trinidad ab trasbord a Puerto Cabello.

LINIA DE FILIPINAS

El día 28 de febrer sortirà de Barcelona, el vapor

Fernando Póo

directament pera Port-Saïd, Suez, Colombo, Singapore, Ilo Ilo y Manila, servint per trasbord els ports de la Costa Oriental d'Africa, de la India, Java, Sumatra, Xina, Japó y Australia.

LINIA DE BUENOS AIRES

El día 3 de març, sortirà de Barcelona, el 5 de Málaga y el 7 de Cádiz, el vapor

León XIII

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

LINIA DE CANARIAS, FERNANDO POO

El día 2 de març, sortirà de Barcelona, el vapor

ab escales a Valencia y Alacant, el 7 de Cádiz, directament pera Tánger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermitjes y Fernando Póo.

Regrés de Fernando Póo el dia 2, fent les escales de Canarias y de la Península indicades al viatge d'anada.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables y passatgers als quins la Companyía dona allotjament molt cómodo y tracte esmerat, com ho ha acreditat en son dilatat servey. Rebaixes a families. Preus convencionals per camarots de luxe. Rebaixes pera passatgers d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'expedeixen passatges pera tots els ports del món, serveys per línies regulars. L'empresa pot assegurar les mercaderies que s'embarquin en sos barcos.

AVISOS IMPORTANTS. Rebaixes en els nòlits d'exportació.—La Companyía fa rebaixes de 30 %, en els nòlits de diferents articles, d'acort ab les vigents disposicions pera'ls serveys de Comunicacions Marítimes.

SERVEYS COMERCIALS. — La secció que d'aquests serveys té establerta la Companyía, s'encarrega de treballar a Ultramar els mostruaris que li siguin entregats y de la colocació dels articles, qual venda, com ensaig, desitgin fer els Exportadors.

LINIA DE CUBA Y MEXICH

El día 17 de febrer sortirà de Bilbao, el 20 de Santander y el 21 de Coruña, el vapor

Alfonso XIII

directament pera Habana, Veracruz y Tampico. Admet passatge y càrrega pera Costa-firme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia.

Pera aquest servey regeixen rebaixes especials en passatges d'anada y tornada y també preus convencionals pera camarots de luxe.

Epilepsia (mal de Sant Pau) Cores (ball de Sant Vito) y demés enfermetats nervioses, se curen radicalment ab l'ús de la Poció Antiepiléptica del doctor Sanmiguel.

Anemia, Clorosis, y en general totas las malalties de pobresa orgánica, se curen radicalment usant l'Extracte reconstituyent del doctor Sanmiguel.

Dipòsits: Dr. Andreu, y farmacia Dr. Martí, Ronda St. Antoni, 33, cantonada, Ponent

Els més bonichs segells del món

:: Segells artístichs y originals ::

Segells commemoratius y jubilars

Els més ben escullits pera ilustrar

:: y enriquir una colecció ::

SON ELS DE LA MARAVELLOSA

COLECCIÓ ARTÍSTICA

(50 SEGELLS DIFERENTS)

Girafa y dromedari de Nyassa. — Tapís de Persia. — Ossos y paisatges de Labuán. — Arabeschs perses. — Lleons del Paraguay. — Perroquet de Guatemala. — Llames del Perú. — Convencionals d'Haití. — Jochs olímpichs de Grecia. — Poblet de Somalis. — Grans homes de l'Ecuador. — Armes de Cuba. — Mapa del Panamá. — Chipre. — Tessalia. Commemoratius de Rumania, etc., etc.

VALOR EN CATALECH: 15 Fr. NET: 5 Fr.

VICTOR ROBERT, 83, rue Richelieu - PARIS

Demaneu el CATALECH del TIMBROFIL GRATIS-FRANCO y ab PRIMA GRATIS

CADIRA-RETRETE

AUTOMÁTICA

Veritable adorno en qualsevol habitació per la seva elegancia, comoditat y baratura. Indispensable pera'ls dormitoris

7 PLASSA UNIVERSITAT 7

Especialitat en mobles de luxe a preus baratos

LA PERMANENTE

Desde l'any 1890, té establert el sistema de no facturar cap gènero que no estigui abonat

Fábrica de Flors, Corones y Plantes

[illegible]

Antiga Casa. — F. COSTA. — Palla, 13 y 15, pral.

SALUT FORSA

IDEAL DE LA MEDICACIÓ RECONSTITUYENT

Reconegut per les més notables Academies y publicacions médiques

Adoptat pels Hospitals, Clíniques, Dispensaris y Sanatoris ANTI-TUBERCULOSOS del nostre país y extranger, per reunir les excepcionals qualitats d'esser un potentíssim accelerador de la NODRICIÓ y Regenerador complet de l'APARELL RESPIRATORI

"HISTOGÉNICO" PUIG JOFRÉ

:: PREMIAT en la Exposició del Congrés Internacional de la TUBERCULOSIS de 1910

Ab son ús *aumenta ràpidament la gana y el poder d'assimilació*, desapareixent radicalment la *febre, los y esputs purulents* dels **Tuberculosos**. Es el tractament més eficàs en la curació de totes les **afeccions consumptives**, restablint totseguit l'organisme en tots sos estats de *debilitat ó agotament general*.

Indicacions principals { *Tuberculosis, Anemia, Neurastenia, Linfatisme, Escrófula, Fosfaturia, Paludisme, Convalescencies, etc.*

Obtingut baix les formes SEMPRE INALTERABLES: *emulsió, elixir, granulat*

VENDA EN TOTES LES FARMACIES, DROGUISTES Y CENTRES D'ESPECIALITATS

Agents exclusius pera Espanya: Senyors GÁRATE GERMANS, de Bilbao.

VIGOR JOVENTUT

Trencadures (Hernias)

Se curen ab el Braguer Regulador, pera graduar la pressió a voluntat del pacient, per retenir les trencadures rebeldes y la curació de les recents, a 20 y 25 pessetes un, construit per l'especialista **Ramón Martí**. Braguers flexibles n'hi ha a 2, 4, 6, 8, 10, 12 y 15 pessetes un. **Faixes higiéniques** pera evitar l'abort y la dilatació del ventre, recomanades per les eminencies médiques d'Espanya, a 17, 15 y 20 pessetes.—Despatx: de 8 a 1 y de 3 a 8.—Gran assortit en objectes de goma. — Barcelona: **Carrer Carme, 51, botiga, El Regulador.**

SELLOS

ALGOCRATINE

ALIVIO INMEDIATO de las PHÉNYLAMIDOXANTHINE

JAQUECAS, NEURALGIAS, DOLORES NERVIOSOS

REGLAS DOLOROSAS

De Venta en todas Farmacias. — LANCOSME, 71, Avenue d'Antin, PARIS.

Diner SENSE INTERÉS ADELANTAT, se deixa sobre robes, joyes, mobles, gèneros y altres objectes. Casa autorisada pel Govern y garantida ab el dipòsit corresponent.—Hi ha despatx particular. **Mercaders, 10, pral., próxim Plaça Angel.**

GONAROMAT

Es un nou y magnífich preparat en forma de càpsula contra la **BLENORRAGIA**, el **CATARRO DE LA BUFETA** y altres afeccions anàlegues.

Efecte ràpit y enérgich. Res d'indigestions ni ròts, car les càpsules passen per l'estómach sense disoldres. Tampoch hi ha perill d'afeccions renals, perque'l producte no ocasiona la més petita irritació. — Se venda en totes les farmacies en capsetes de 45 a 90 càpsules.

Dipositaris pera la venda a l'engrós:

Dr. FARRERO en Comandita.

Ronda de Sant Antoni, 1. - BARCELONA.

PEREZ, MARTIN y C.ª

Alcalá, 9. - MADRID.

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes.- Art antich y modern.- Pedagogía artística.- Museus y Coleccions.- Art nacional y extranger.- Curiositats barcelonines.- Ressenya de conferencies.- Exposicions locals y forasteres.- Llibres y Escoles. Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

114

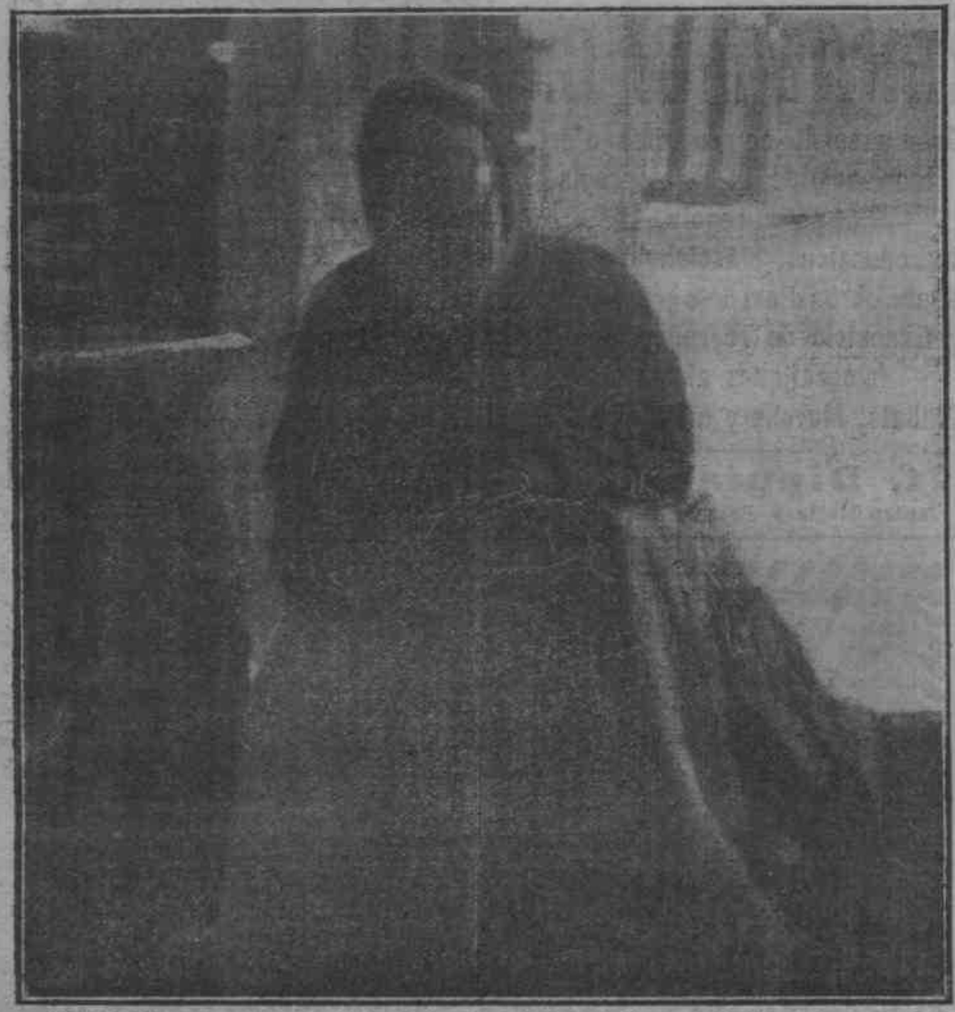
Detall del quadre den Rusiñol «Laboratori de la Galette», ab l'eclivellat produit en la pintura a causa de les males condicions del local hont se guarda.

Les noves ales del Museu, y el vell Palau de la Industria

Voldríem al començar aquest capítol d'historia trista, encapçarlo ab el prefaci alegre d'aquells dies llunyans, en que en els escons del Municipi, hi arribaren empesos per una força d'opinió catalana, aquells homes nostres, qui a les aspríues tasques de l'administració municipal, hi duyen aquella força d'esperit, aquella quantitat d'amor, per la qual y sols per la qual les coses poden ésser fecondes.

A l'endressadessa y al bon desitg, en aquells temps devía la ciutat un petit Museu de la Historia, hont s'havíen anat recullint entre les poques deixes del nostre gloriós passat, qualque recort sentimental o històrich, barrejantse ab la làpida romana trobada per les brigades municipals al fer una cloaca, la gorra del general Prim, confonentse en una extranya disposició el moble històrich ab el silló hont va seure el Rey don Alfons XII a sa vinguda a Barcelona.

Per altra part, a un no menys esforçat amor, a una consideració per les coses d'art en el Palau de Belles Arts s'havía anat formant un Museu d'Art Modern, hont entre les adquisicions de veritables obres d'art que ben gustosament se guarden, hi havíen ocupant grans espays les immenses teles hont la tècnica dels pintors del temps s'abraonava a la representació de qualque fet gloriós de la historia del país, manera segura al cap-de-vall de tocar els sentiments patriòtichs dels jurats y ferse adquirir les obres fetes ab no pochs dispendis econòmichs, ab no pochs esforços personals.

Funcionaven aquests dos Museus en l'apacible regularitat de la nostra vida provinciana. Les peces exposades a la vista del curiós visitant eren, qui ho dubta, guardades ab tot amor y respecte. Entorn d'elles s'havía constituit un negociat de personal suficient pera totes les tasques y desde els directors als empleats que escombraven, tothom, suposem, devía cumplir estrictament els seus debers.

Les senyals que les goteres han deixat demunt la tela den Joaquim Mir, «L'hort del rector»

La ciutat tenía museus com correspon a una ciutat de la nostra mida, segons les categoríes provincianes. Se obríen en hores apropòsit y ab tota regularitat. S'hi acompanyava al foraster y estavem satisfets tots plegats ab aquella rahó del que fà tot lo que pot y no està obligat a més.

Però, tot això, regularisat y tot, funcionant segons els mecànichs principis d'una perfecta burocracia, era poch, o quasi rès, per aquells homes de la nova fornada, que acabaven de deixar al seu darrera tota una joventut plena d'ansies de renovació tota una joventut llençada al estudi d'aquest cos natural de Catalunya. Pels qui havíen entrevist la fisonomía de la nostra nació, y havíen escudrinyat en el seu cos, quasi mort, les víes abscondides per hont circulava la sava vital del organisme, el Museu havía d'ésser quelcom orgànich y vital també, quelcom hont se recullissin els fragments dispersos d'aquella fisonomía artística-nacional, quelcom més que un magatzem endressat de ruines, un laboratori d'anàlisis, hont els ingredients de la nostra espiritualitat morta se oferissin de nou als treballadors de la Obra de la Renaixença Catalana.

Y tot seguit aquells qui en alegres excursions d'estudi havíen resseguit de cap a cap la terra catalana, consultant a les ruines, medint les profonditats del passat posaren mans a la obra. Y al vol dels més ardits se formà aquell nucli de la primera Junta de Murseus que, per un miracle del entusiasme, donava al cap de ben poch temps d'activitats, la base sòlida del futur Museu Arqueològich, organisat segons aquest principi orgànich.

Una creixença ràpida y maravellosa s'experimentà aquells díes. De tots els indrets de Catalunya veníen peces a enriquir el Museu. La ciutat pagava; els cabals empleats en aquelles adquisicions primeres no foren certament donats ab recança, sinó ab amor, y axís veyem com al costat de la ceràmica primitiva, y de la hermosa colecció de vasos grechs y romans, s'anava formant aquell grupu de primitius catalans, predecessors de la gloriosa pintura dels sigles florits de l'Edat Mitjana.

A manca de lloch millor pera reunir y disposar ab tota conveniencia les coleccions que entraven, s'habilità ràpidament l'interminable Palau de la Reina al Parch, se començaren en aquell moment les fruitoses excavacions d'Empuries, y unificades les forces de la Diputació y el Municipi, s'havía començada ab vigorosa empenta la obra del veritable Museu.

Al voltant de tant ardides activitats un gran interès públich va desvetllarse y fou en aquest moment de desvetllança quan la Junta venía a aplicar la seva acció en pro dels interessos artístichs de la ciutat, preparant la Exposició Internacional d'Art de 1907, fent renàixer ab ella la serie interrompuda de les Exposicions d'Art a Barcelona.

Aleshores, fentse precisa la habilitació del Palau de Belles Arts pera tan solemne festa, va pensarse en la edificació d'un lloch a propòsit hont guardar les nostres obres de pintura; y dit y fet, al cap de poch temps començaven les obres de les ales noves del Museu hont se volía, no reunir la pintura moderna solament, sinó disposar en una orgànica orderació cronològica tota la nostra pintura y escultura, desde'ls temps primitius per un costat, y deixant per l'altre, lloch hont colocar aquelles obres modernes extrangeres, que per constituir una ensenyança en el nostre país, se considerés necessaria la seva adquisició.

Y mentres se desembraçava'l Palau de Belles Arts, y mentres les obres de les noves sales anaven en camí se decidí, a manca de lloch millor, portar les obres que ocupaven les sales del Museu Modern, a la gran nau del vell Palau de la Industria.

***

Després d'aquella Exposició del 907, tots recordareu lo que va passar. Les petites ires, les baixes passionetes, les medalles, els Jurats, tota aquesta serie de petits interessos externs al art, foren el preludi d'un llarch període d'oblit y de tristesa, el resum del qual pot donarse dient que les noves ales del Museu encara's fan com aleshores se feyen. Que'ls quadres que's van treure del Palau de Belles Arts son encara al Palau de la Industria com aleshores hi eren.

Y d'això no volem pas culparne a ningú, car en veritat l'home qui desempenya un càrrech públich, ni té'l dever d'ésser hèroe, ni pot, sense una viva y positiva força d'opinió, desenrotllar l'acció seva. Cal que al voltant de tota tasca s'hi mogui una auriola d'interés, pera que deixant d'ésser un acte d'oficial disposició el que's fassi, vingui a pendre increment y valor en la realitat colectiva, sense la qual no es possible la fructificació de cap esforç.

Axís, ab un adormiment penosíssim del esperit colectiu, hem viscut llarchs anys. Entre'l silenci, d'entant en tant traspassava la fredor dels negociats, una reclamació en la Junta per la lentitut de les obres del Museu. D'entant en tant se feya veure còm en aquell lloch la conservació de les obres perillava... y en la gran passivitat dels temps, sota'l sol dels estius y les plujes dels hiverns, creixíen les herbes del oblit, entre la sorra y el ciment de les obres començades, y un silenci de ruina, regnava pels espays buits de la novella construcció.

En diverses ocasions, quan els artistes nostres cridaven perque no's celebrava exposició, pensàvem com era particular aquell desitg en qui no cuidava de que les propies obres sofrissin els perills de la destrucció, y ens extranyàvem de que aquesta intervenció artística en la cosa pública, anés dirigida a fer adquirir més quadres a la Junta, enlloch d'anar a fer acondicionar degudament els pochs que tenía.

Car mentres això passava, mentres s'inondava la part baixa del Museu Arqueològich, y s'enfondía, com pera donar cabuda a l'aigua el nivell de l'obra en construcció, en aquella ruina de cartró pedra del Palau de la Industria, queyen per dalt del sostre foradat les aigües abundoses, entrava pels vidres trencats la polsina dels trens que creuen el pont de la Marítima, y al estiu el sol convertía en una cambra calorífica aquell lloch que semblava fet exprés pera colocar les obres dels nostres pintors, sota la influencia de tots els agents admosfèrichs.

***

Axís s'han passat anys, y avuy lector voldría acompanyarte en una visita a la nau de la Industria, pera que vegis al costat dels efectes que aquest abandó ha produit, l'estat en que's troba el ruinós edifici, que haventse habilitat com a magatzem perentori, la desidia ha convertit en Museu de Belles Arts.

Fragment del quadre «Sor Sanxa», del senyor Torrescasana, ab els efectes soferts pel seu mal acondicionament

Pera que d'això tinguis idea, he dut fins a n'aquestes planes la reproducció d'alguns (pochs, al costat dels que hi han) dels casos de destrucció visible en fotografía, de les obres allí guardades. Mes lo que la fotografía no alcança, be o malament ho podré explicar.

En primer lloch lector feste càrrech de l'absoluta insuficiencia d'un edifici que fou construit peremtoriament quan la Exposició Universal, com a galería de màquines. Això vol dir flaquetat de construcció fluxetat de coberta, fàcil intromissió dels elements exteriors, la boira, la calor, la humitat, la polsina dels trens; hi entren com si fos a casa seva, y donant a n'aquest conjunt, encara, un aspecte més pintoresch d'«aire lliure», una nota de naturalisme més fresca, posahi els aucellets encara, que al obrirse la porta s'alcen espantats a vols, fugint dels reconets amorosos que han escullit entre'ls armònichs buits y plens de les esculptures que allí's guarden.

Plou, y quan plou, jo he vist caure l'aigua, abundosament, demunt les gracils formes de una «Belleza», que està en actitut un xich violenta «Dominando la fuerza».

La pobre frase esculptòrica, mostra demunt la seva fragilitat de guix, certes extensions nafrades toscament per les aigües, que li donen un bell aspecte d'obra quasi digna d'ésser traslladada al Museu Arqueològich.

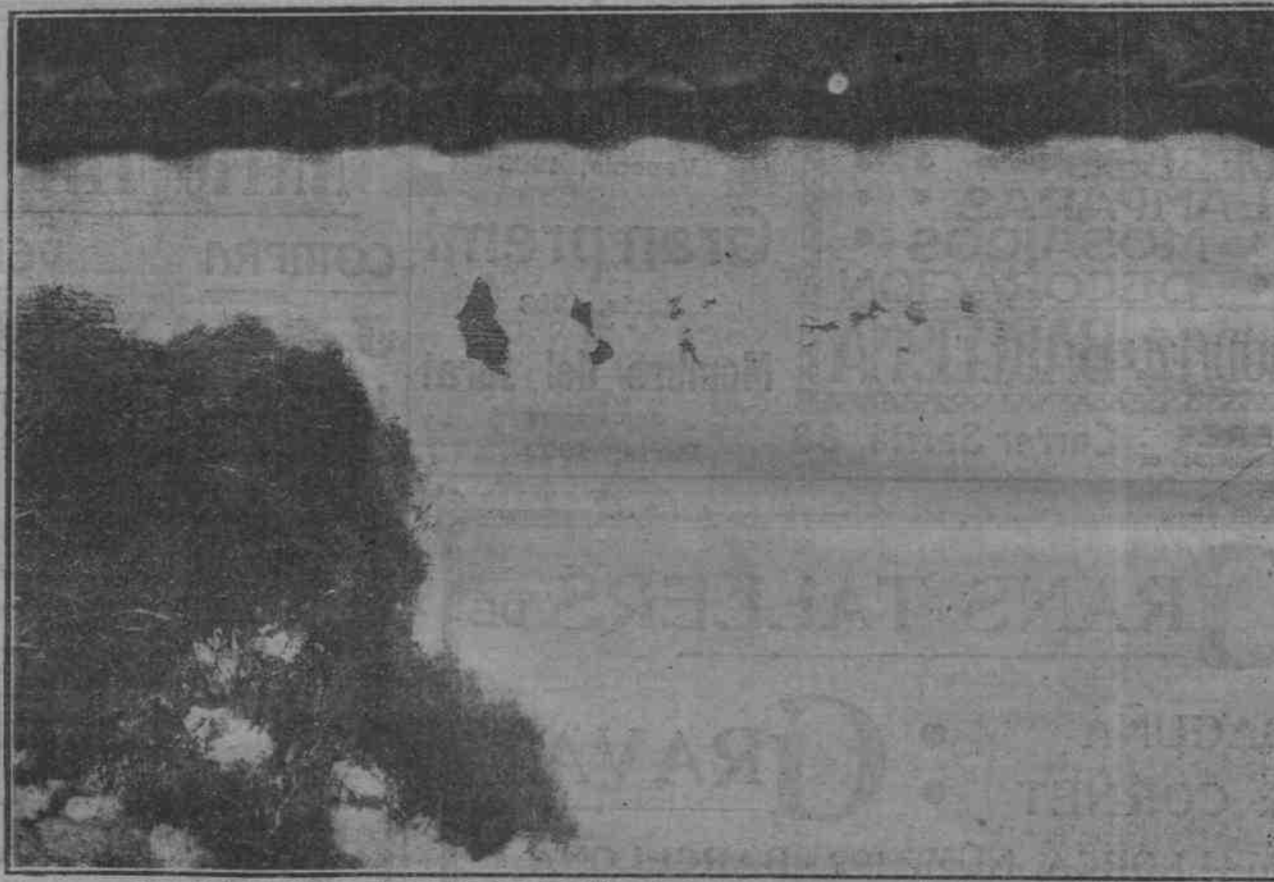
Fragment del cèlebre quadre den Galveny «Després de la tempesta», regalat pel seu autor al Museu, hont se poden veure'ls efectes de la seva estada al Palau de la Industria.

Es curiosa certament, per altra part, la disposició de les goteres que, obertes a tot arreu del sostre, sedaç immens que aguanten les enginyerils encaballades, se complauen en deixar anar l'aigua de tal manera, que escassament queden dos pams hont situar les esculptures el dia que plou.

Això, en lo que al centre de la nau se refereix, car al costat, l'aigua s'esquitlla mansament per les parets de guix guarnides de grans taques de floridura; s'interna pel plà horitzontal de la galería, hont les teles enguixades que cobreixen el lleugeríssim embigat, s'obren generosament al seu pas, penjant en desolades estalactites, com les que pots veure en la fotografía que aquí donem.

Damunt d'aquestes parets primes, humides per la pluja, insuficients pera retenir la força perjudicial dels elements exteriors, son penjats els quadres... Plou y les teles s'arruguen. Fa sol y les teles s'atiranten, y en aquest joch constant de contracció, la pintura cau y s'esquerda, alhora que la cola ab que les teles son preparades, se disol y floreix a grans masses que raspúen per la cara pintada.

Damunt de tots els quadres, un tel de boira s'es adormit. Els colors dessota se van perdent. Un element inesperat vé a aportar nous efectes a les obres allí guardades. Tot prèn un aire d'unitat, una armonía de conjunt esgarrifadora. Tot s'adorm en el pacifisme més terrible, mentres per tots cantons del edifici les esquerdes van senyalant l'epilech de la monumental barraca.

***

Després de quatre o cinch anys d'aquesta quietut, ara sembla que prèn vida en les esferes públiques, un interès per les coses del esperit.

Feya temps que en el saló de sessions de Casa la Ciutat, no s'havíen sentit ni en prò ni en contra, paraules que poguessin semblar d'interès pera'l nostre patrimoni artístich, pacientment recullit en les sales dels nostres pobrets musèus. Feya anys que aquell aplech d'obres recullides, ab més abundor d'entusiasme que de medis, eren cosa oblidada per tothom, que no fos la escassa gent diumengera, que entreté les hores vagatives de les tardes dominicals, passejant pesadament per les desertes sales.

Mes, de sobte, y com a un dels resultats immediats de les eleccions passades, s'es aixecat en el Municipi, fentse ressò dels volers de la Junta de Museus la veu d'un regidor. La enèrgica protesta den Pere Montanyola, clamant per la terminació de les noves y ja velles ales del Museu fou en nosaltres com una pluja redemptora damunt la terra aixuta, que feu brotar florides esperances, y alegres possibilitats.

Car, en veritat, ab discusions o sense discusions, ab oposició de criteris respecte les fòrmules administratives de portar avant les obres, es lo cert que d'obres s'ha parlat, y que apart les divergencies referides entre la gent que ha intervingut en la qüestió, es criteri comú que l'estat de les noves ales del Museu constitueix una vergonya, y l'estada dels quadres y esculptures modernes al Palau de la Industria un perill pera la seva conservació.

Y això es prou; això es prou pera fer compendre al nostre arquitecte municipal (poder extrany, al albir del qual sembla que fins ara ha estat la seguretat del nostre misèrrim patrimoni artístich) que, ab subasta o sense subasta, es precís acabar d'un cop les ditxoses naus, y més tenint en compte'l dictàmen que ell mateix va donar anys enrera anunciant l'estat ruinós de la monumental barraca que, mercès, en part, a la seva solemne lentitut, fà anys y anys que serveix de Museu.

Cal, donchs, que sigui així, y cal felicitarnos de que'l municipi, responent a la veu den Pere Muntanyola, dongui el cop final a n'aquest assumpte, el primer pàs del qual ha d'ésser treure immediatament les obres d'aquell miserable cobert, deixantles, encara que no sigui visibles, en un lloch més segur, com, per exemple, les sales altes del Palau de Belles Arts, hont, pel poch temps que s'hi hauràn d'estar, no hi faràn pàs cap nosa.

Y diem això pensant que, en realitat, s'hi hauràn d'estar poch temps, car, de lo contrari, no'ns atreviríem a donar com a opinió bona la d'arreconar y fer invisibles a la ciutat les obres que ha adquirit, car protestes, y molt rahonades, en ocasions diverses, ha aixecat la impossibilitat de veure les adquisicions fetes en les exposicions internacionals darreres, guardades, per altra banda ab molt bon acert, en lloch segur.

Ara, si tot això no es més que'l començament d'un nou periode de oblit, val més que ho deixem tot tal com està y renunciem a tenir Museu, no oblidant, per això, que tal renuncia porta involucrada la renuncia completa, al lloch modest que ocupem entre'ls pobles civilisats.

Joaquim FOLCH Y TORRES.

Consideracions al voltant del cubisme y del estructuralisme pictórich

En la «Pàgina Artística» que LA VEU DE CATALUNYA va dedicar als cubistes, Xenius va publicar un article interessantíssim, en que feya de la nova escola quelcom a manera de pont pera anar al estructuralisme. El nostre filosoph diu allí que'l cubisme té un mal, que es l'èsser no idealista, sinó «abstracte» y «rahonador», però que potser cal passar per aquesta aspra via... Y afegeix: «sacerdots austeríssims de la Deesa Rahó son encara els cubistes. Vinguts a vida d'art a l'endemà del impressionisme, han aborrit la pompa y sensualitat, tant com Davit les de sos cortisans y galants predecessors. Aspiren a un art tot «intelectual», perque's senten l'ànima disgustada de febleses.» Y en una glosa que va aparèixer no fà molt, parlant del cubisme, deya: «Se tracta, en suma, com sol ocórrer en casos semblants, d'una reacció contra la moda de pintura immediatament precedenta.»

Tot això es absolutament exacte, just. Sí, el cubisme es una reacció contra aquestes «febleses» de la pintura; es també un art «intelectual, abstracte y rahonador»; y crech també ab Xenius, que pera arribar al estructuralisme es necessari passar per aquest «intelectualisme».

Encara que suposo al lector enterat del contingut del article referit, no puch deixar de copiar aquí un troç hermosíssim, hont l'autor explica la segona etapa del camí a realisar, pera arribar al estructuralisme nostre: «la preocupació singular d'aquests artistes s'orienta en el mateix sentit de la «Necessitat d'estructura». Però també havem dit que pera arribar en aquest camí a un resultat definitiu, a la creació d'obres duradores, era necessari un doble procés; que l'obra de renuncia havía d'ésser complementada ab l'obra de conquesta; que al despullament del «ascetisme» havía de seguir el revestiment del «Seny»; que al anàlisis sever que'ns feya pujar de les coses al ritme, havía de seguir la síntesis realisadora, que'ns fa baixar del ritme a les coses, o, millor dit, que fa baixar «el mateix ritme a les coses y entrar en elles.»

En un article més rescent encara, en Folch y Torres, parlant també dels cubistes, ens ha dit molt belles coses del estructuralisme pictòrich. Diu: «En primer lloch cal tenir ben present que en el nostre estructuralisme hi hà un concepte d'afirmació y honor per les «materies» ab que les coses son fetes y per les «funcions» d'aquestes materies. En segon lloch, cal, no menys recordar que la pintura, al seu valor de cosa construida ab materies, hi uneix el valor de «representació» de coses construídes ab materies». Y pregunta: «Si l'estructuralisme's refereix a les coses representades o a la manera de representarles. Si té'l seu lloch en l'ofici o en el pensament, o bé si el seu ofici es purament el «d'imitar» coses creades o de crearne segons els «llurs medis».

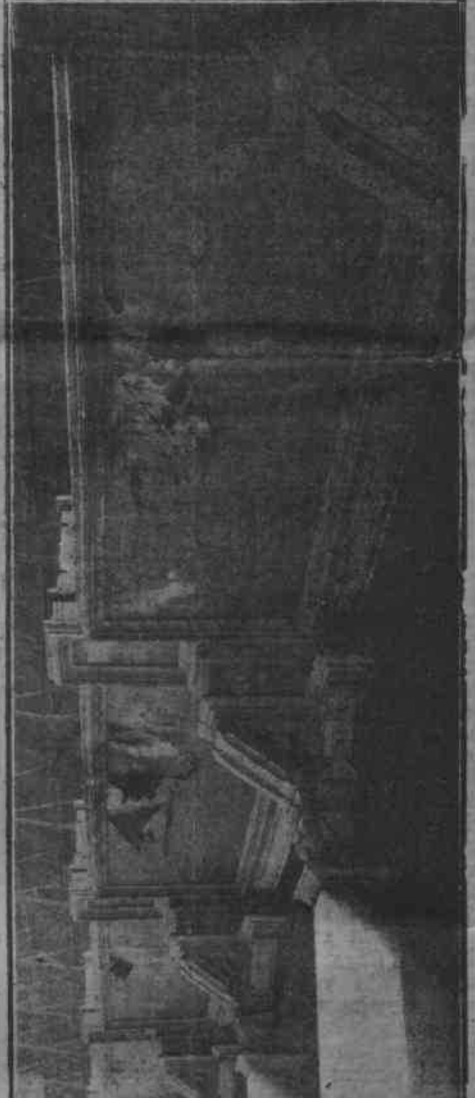
Vista inferior de les galeries del Palau de la Industria hont se guarden els quadres y esculptures del Museu Modern

Se declara partidari de lo últim, y diu molt bé, que «la pintura com més pintada sigui, com més afirmi sa condició y més s'aparti de «voler semblar» la cosa vera que representa», més honor y gloría alcançarà, car dins d'aquests termes no s'apartarà may de la seva esfera d'artifici, y al revès, en ella guanyarà la gloría, y en ella trobarem la complascencia y l'alegría del «joch», com la trobem en el gloriós artifici de l'arquitectura, qual artifici es

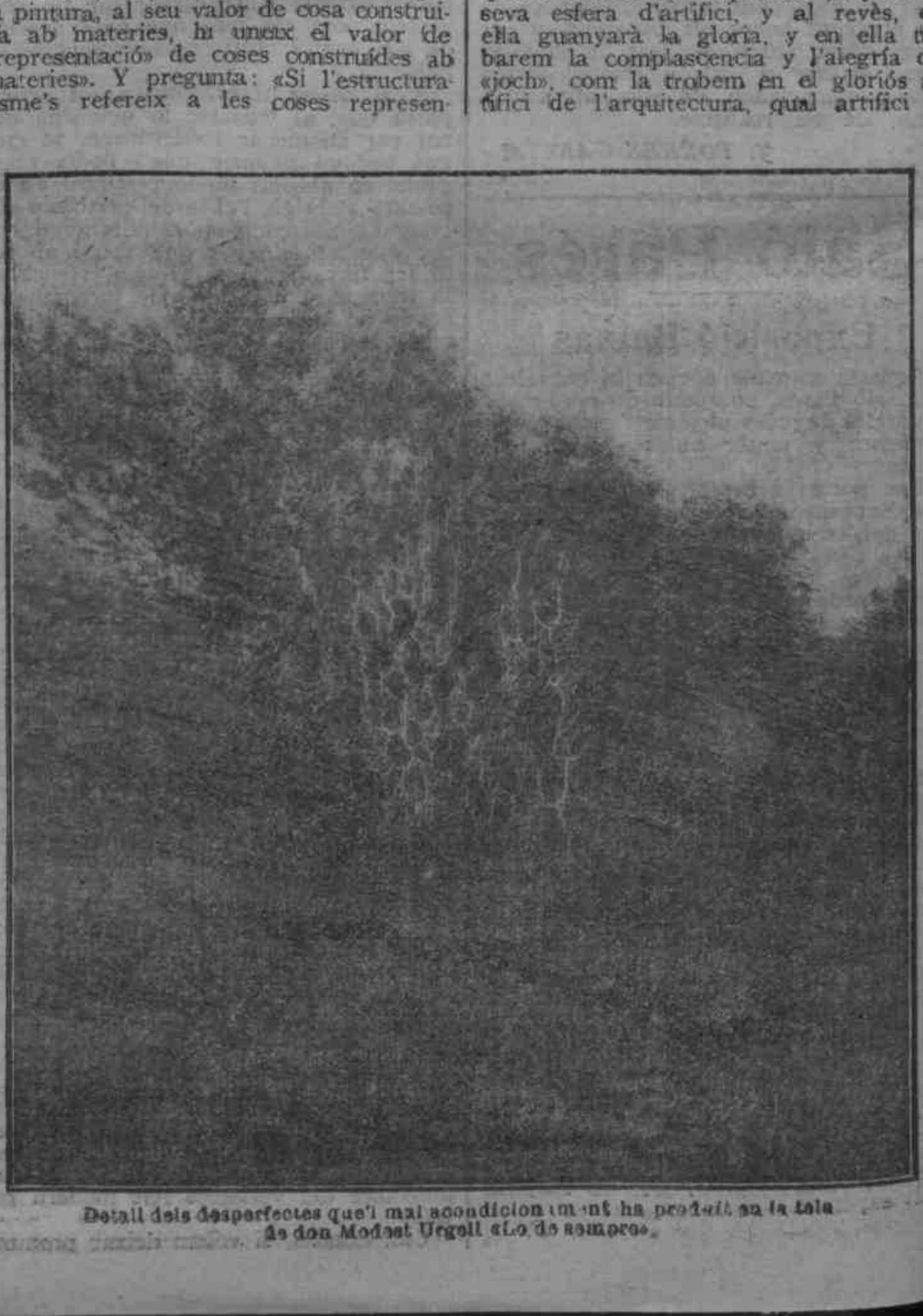
Detall dels desperfectes que'l mal acondicionament ha produit en la tela de don Modest Urgell «Lo de sempre».

PRIMERA MEDALLA: BARCELONA 1907

MUEBLES
LAMPARAS
MOSAICOS
DECORACION
CANUDA: 4: BARCELONA

TALLERES : Carrer Sarriá, 88

Gran premi
Londres, 1907
Gran premi
Madrid, 1907
Gran premi
Saragossa, 1908
Gran premi
Venecia, 1908
Gran Copa
Venecia, 1908
Gran premi
Paris, 1903
Membre del Jurat
(Fora concurs)
Paris, 1909

GRANS TALLERS DE FOTOGRABAT
C. Murtra
Hospital, 49, principal - BARCELONA

Fayans Català
SANTIAGO SEGURA S. C.
BARCELONA
Objectes d'Art :: Ceràmiques
:: Galeries d'Exposició ::
Corts, 615. - Teléfon 1848

ESTEVA Y Cª

AVANTS HOYOS ESTEVA Y Cª

GRAN FABRICA DE PARQUETS·MOBLES ALTARS·IMATGES MOTLLURAS PERA MARCHS·OBJECTES D'ART PROPIS PERA REGALOS
SALONS: PASSEIG DE GRACIA 18
TALLERS: C. UNIVERSITAT 112

ANTIGUITATS
COMPRA VENDA
J. DALMAU
18-Portaferrissa-18
BARCELONA
Galería d'Art Contemporani

LA PINACOTECA
MARCHS Y GRAVATS
Carrer Corts, núm. 644

Compra y venda
d'Antiguitats
ANDREU MASSOT
LLIBRETERÍA, 16

RENART & C.IA
Gran assortit en objectes d'art, fabricació de la casa, propis pera regals
Reproduccions, clàssich y modern
Retrats, obres d'art dels grans mestres
Exposició de reproduccions fotografiques al carbó
Grabats, Marchs y motllures d'art
271, Diputació, 271
(entre Claris y Passeig de Gracia)

GRANS TALLERS DE GRAVAT
BAGUÑÁ & CORNET
MALLORCA, NÚM. 192 - BARCELONA
TELÉFON NUM. 7.452
També se reben encàrrechs: Cardenal Casañas, 4

P. REIG Y FILL
□ MOBLES
Tallers:
CARRER UNIVERSITAT, 21
ARGÜELLES (Diagonal), 512 bis
DESPATX: PASSEIG DE GRACIA, 27 CASA FUNDADA EN 1852

Vilaró y Fill
PINTORS DECORADORS
Teléfon - 1969
Carrer de las Corts - 604
BARCELONA

construir, y millor artifici quant més respectada sigui la natura de les coses ab que's construeix.

Deixant ara apart el cubisme, que ha motivat aquests dos interessantíssims articles hont se contenen coses de tant profit pera la nostra pintura, y fent ara abstracció de lo demés, ens fixarem únicament en dúes coses, que han fixat la nostra atenció d'una manera particular. Primera: que'l cubisme es una reacció contra el realisme, per «una necessitat d'estructura»; que tot artista que vulgui deslliurarse d'aquesta pintura purament sensual, y tracti d'acostarse al concepte clàssich, deu passar, en aquest procès, per aquest intelectualisme abstracte y teorisador en que està el cubisme. Segona: que l'artista no deu deturarse a n'aquí, sinó que a la «obra de renuncia» de l'element sensual que suposa aquest intelectualisme abstracte pel qual deu passar l'artista, ha de seguir l'«obra de conquesta»; es a dir, sortir d'aquest món abstracte pera tornar a la realitat, que ara pera ell tindrà un altre significat: ja no serà apariencia aquesta cosa contingent subjecta en tot moment a cambi, que diem realitat; serà lo persistent de les coses, serà veritat, idea viva. En aquest punt l'artista ja ha arribat a compendre lo essencial de les coses, el seu organisme; percebeix lo que Plató deya «les idees». Però l'hi cal encara fer la darrera etapa del seu camí. Cal que comprengui que la pintura no té per objecte «imitar». L'estructuralisme, donchs, no's refereix a les «coses representades», sinó a la «manera» de representarles, y en això estem de perfecte acort ab en Folch y Torres. Té el seu lloch en l'ofici y no en el pensament, y es en els materials que l'artista troba quelcom d'adequat pera buidar «la idea». Perque aquesta idea ja hem dit que no era realitat, no ilusió, no apariencia; sinó veritat, l'organisme de la cosa, sa explicació si's vol; la «representació gràfica», per dirho d'altra manera, la idea, el pensament, la reflexió de l'artista (diferent de la del filosoph) feta forma. Y aquesta veritat no vol ser representada per «imitació»; la forma adequada es la veritat de cada materia, que al ser utilisada axís devé també una cosa viva. Perque l'ideal de la pintura no deu ser el «trompe l'oeil», aquesta vana apariencia que tant entusiasma al poch iniciat.

Arribat el terme d'aqueixa última etapa, l'artista ha assolit les altures del estructuralisme, fi de l'art en totes les grans èpoques. No es altra cosa la pintura de vasos grechs y lo bisantí, pera citar lo més caracteristich. Ells varen fer el degut honor als materials, y per altre cantó varen realisar la síntesis pera arribar a una perfecta «forma ideal», emancipada de tota apariencia vana, de tot realisme.

J. TORRES-GARCÍA.

Saló Parés

Exposició Baixas

Aquesta setmana ocupen la capsalera del Saló Parés, una serie de pintures y aquareles degudes al pinzell del conegut professor y pintor notable, don Joan Baixas.

Ens porta l'artista en aquesta simpàtica exposició, l'impresió sincera y fidel dels seus viatges. Notes lleugeres en les seves primoroses aquareles, hont el mestre fa gala d'una técnica admirable; espectacles de natura bellament resolts en les seves teles, hont el pintor resol dificultosos problemes d'aire y de llum, dintre una visió franca de les coses.

El seu paisatge «Safreig bosquetà», certament es una de les millors obres de la exposició, tecnicament parlant, si bé som, artísticament parlant, molt més agradats del bellíssim quadre «La fira de Sant Tomàs», que, malgrat les infidelitats que s'hi observen al compararlo ab el natural, deixant apart aquest punt, cosa de poch interès pel nostre punt de vista, es, una de les millors obres que han sortides del pinzell del notable artista.

Certament, la plaça del Pi, no afecta pas la grandiositat de la plaça pintada, ni l'aspecte de la clàssica fira de Sant Tomàs, es el que'l quadre presenta; mes essent altra plaça y altra fira, el quadre es bellíssim y per ell felicitem sincerament al seu autor.

Son notables també els quadres «Vores del Tordera», «Cascata de Latour» y «Molí den Codina», com la majoría dels exposats.

F.

El Foment
de les
Arts Decoratives als Museus

Hermosa tasca y digna de totes les lloances es la que'l Foment de les Arts Decoratives s'ha imposat, organitzant una llarga serie de visites als nostres museus artístichs y arqueològichs.

Bona cosa fóra que tothom respongués ab entusiasme a la desinteressada crida del Foment y que'l més afalagador èxit li'n coronés la empresa, car timbre preuat de gloria fóra pera aqueixa entitat, l'haver contribuit ab son exemple a desvetllar entre les nostres gents estudioses l'afició a concórrer als museus y a interessarse per llur prosperitat y bon funcionament, perque, bona cosa fóra també que'ls sacrificis que la ciutat y la Junta de Museus fan pera organitzar y enriquir les nostres coleccions d'art, antich y modern, fossin compresos y estimats com se mereixen y que tothom arribés a capir—y molt particularment els artistes, car sembla que se n'obliden ab molta freqüencia—que un museu no es pas un magatzem de coses més o menys curioses o artístiques, propi solament pera anarhi a matar la estona'ls desvagats, ans pel contrari, que es un lloch de recolliment y estudi; que es un organisme vital y necessari y avuy ja completament imprescindible a la vida de l'Art; que es com un gran llibre obert sempre a totes les inteligencies; càtedra de la que, ab perseverancia, se'n treuen abondants y profitoses ensenyances.

Es ben cert que no hi hà rès que elevi tant l'esperit dels veritables artistes, com la contemplació y estudi directes dels grans exemplars que de l'art de les velles centuries ens han llegat les passades generacions. Davant d'ells una gran serenor invadeix tot nostre èsser: les nostres idees se purifiquen sublimantse y una instintiva repugnancia per tot lo lleig y rastrer fa que ens apartem ab fàstich de tot lo que no respòn a un ideal pur d'Art y Bellesa.

Això es evidentíssim; mes, a pesar de serho, els nostres artistes — y'm refereixo particularment als que a les arts d'aplicació's dediquen—tenen com abandonada aquesta abondosa y pura dèu d'inestroncable inspiració y, en lloch de sadollarse de ses enfortidores aigües, s'entreguen xorcament a les fàcils sugestions d'aqueixes revistes d'Art extrangeres, que'ls fan més mal de lo que poden arribar a pensarse; car no serveixen pera rès més que pera desviar de son camí'l nostre renaixement artístich.

A la nostra terra, com a tot arreu, passà que, al iniciarse lo que s'ha donat per anomenar modernisme, se cregué per un moment que's podía prescindir en absolut de tota relació ab el passat; s'abrigà l'absurde pretensió de crear un art completament original, un art que rès tingués que veure ab tot lo fet fins aleshores; volgué trencarse la tradició y passà lo que forçosament havía de passar: que de la servil y freda subjecció als estils històrichs, que de la copia minuciosa y fidel,—més mancada d'ànima, car no era pas possible infundirlos un esperit que no's posseía—se passà d'un salt al extrem oposat y el més esbojarrat llibertinatge fou el natural resultat de l'independencia que's preconisava y el fracàs no's feu pas esperar, car, com tot lo construit sense comptar ab una base ferma, devía esfondrarse sense deixar ni senyals de la seva efímera existencia; devía esvairse com foguerada d'encenalls, sense deixar ni cendres.

Y axís passà en efecte: mes a la nostra terra, aquest fet tingué y segueix tenint encara, més greus consequencies, a causa del provincianesch encongiment que en materies d'art anys hà veníem sofrint, contentantnos ab els esmortuits reflexes que dels grans centes europeus ens arribaven; y aquest abandó de tot lo de casa, de tot lo tradicionalment nostre, pera acullir ab sobrada complascencia tot lo exòtich, encara que sigui completament oposat al nostre sentir, ha fet que entre nosaltres trobessin ressò totes les estridencies y ha sigut, sense cap mena de dubte, la causa principal de la decadencia, o, més ben dit, del marasme que actualment l'Art experimenta, y molt particularment de la mort, o quan menys, de l'enfeblidor esllanguiment en que la majoría dels oficis d'art han caigut, y lo que es molt més greu encara, ha retrassat de molts anys el ressorgiment, la formació del nostre Art autocton, del veritable Art modern català.

Cal donchs, si volem deixar prompte la nostra pobra condició de llunyans satèlits d'uns astres més o menys rutilants, pera convertirnos en centre, modest si's vol, però centre a la fi creador y emanador de llum, reaccionar depressa contra totes aqueixes malsanes influencies que de fòra'ns arriben y l'únich, el veritable camí pera lograrho, es el que'ns senyala'l F. de les A. D. Seguímlo, donchs, que ell ens menarà a la victoria: renuem la gloriosa tradició d'Art de la nostra Catalunya; siguem sos més zelosos guardadors y, fent sincerament acte de contricció, renunciem per sempre més als falsos afalachs de temptadores sirenes que, apartantnos ab sos enganyosos cants dels ben fresats viaranys, ens porten per tortuosos y inconeguts corriols, que per força han de portarnos a llochs d'irreparable perdició.

Eusebi BUSQUETS.

Crònica

Pera en Soler y Rovirosa

Entre tots els catalans, y principalment entre'ls artistes de Catalunya, creyem que ha de trobar el caliu y l'entusiasme de les realisacions, la idea llençada per l'eminent artista don Apeles Mestres, corresponent a una iniciació elogiable den Carles Costa, encaminada a la erecció d'un monument a la memoria del gran escenògraf Soler y Rovirosa, un dels prestigis més alts del art català del sigle XIX.

Nosaltres, desde aquestes columnes de la PAGINA ARTISTICA, atenent a que desde'l diari ja hem parlat de la qüestió, ens limitem a repetir la nostra adhesió més forta a la iniciativa, pera la realisació de la qual posarem tots els nostres esforços.

Els esmalts de l'Andreu

L'Andreu, el jove esmaltador que ara fa un any ens mostrava la bellesa de les seves obres al Fayans Català, al voltant de la seva mufla, després del seu viatge y estada a Londres, després de les llissons rebudes pel professor Fischer, treballa en el seu taller de Barcelona, en notables y molt atrevides obres d'esmaltería.

Actualment ha enfornat una pessa magna, veritable esforç d'ofici, en la qual cobreix ab esmalts les superficies sismoses d'una testa de coure a gran relleu.

Respecte les seves obres, de les quals el cèlebre esmaltador Fischer ne coneix lo millor, hem llegit lletres del mestre, ben encoratjadores pera'l nostre estimat amich, ab el que sosté constants y amistoses relacions, car en Fischer segueix ab veritable interés els treballs del novell artista.

Exposició Riquer-Bulbena

Dissapte propvinent, a les sis de la tarda, tindrà lloch a les Galeríes del Fayans Català, la Exposició d'obres del eminent artista don Alexandre de Riquer, juntament ab una serie de tapiços pintats pel senyor Bulbena.

Pera aquesta Exposició s'han repartit unes molt belles invitacions-catàlech, hont se reprodueixen en tricromía, una obra de cadascun dels expositors.

En Riquer, entre les seves, exposarà pintures al oli, aquareles, guaixos y dibuixos ornamentals, ab els quals tanta fama ha alcançat aquest autor.

Esperem que'l públich barceloní correspondrà a la justa anomenada den Riquer, y a les bones noves que's tenen de l'obra del senyor Bulbena, acudint a la Exposició.

Cultura artística femenina

El may prou lloat Institut de Cultura y Biblioteca Popular pera la Dòna, ha encomanat an en Francesch Galí, l'entusiasta artista pedagoch, una conferencia sobre un tema de cultura artística femenina, que ha de ser donada dintre aquest curs.

Certament, l'escull del conferenciant es dels més encertats, y la seva conferencia podrem afegirla a les tan hermoses lliçons que sobre'l mateix tema va donar fa poch temps en Joan Llimona, a les colegiales del Escorial de Vich.

«Picarol»

Efectivament, el segón número de la revista «Picarol», tal com ens esperavem, ha sigut excelent, tant per lo que's refereix als dibuixos com al text, lo mateix que al tiratge y compaginació de les planes.

El número es dedicat per complet al Carnestoltes, y les ilustracions son exquisides mostres del art den Nogués, l'Aregay, l'Umbert, l'Smith, en Pi de la Serra, l'Andreu, etc.

Axís mateix en el text hi hà escrits de força valor.

Es de creure que aquesta correcció començada, continuarà encara.

Les obres den Pinazo

Per la Exposició Nacional de Belles Arts que se celebrarà pròximament a Madrid, distingits escriptors y crítichs d'Art han solicitat una instalació destinada a exposar obres de don Ignasi Pinazo.

Aniversari de la mort den Nonell

Dimecres, día 21, se va cumplir un any just de la mort del jove y eminent pintor l'Isidre Nonell.

El nostre confrare «La Publicidad» va publicar ahir ab motiu del primer aniversari de tan dolorosa pèrdua pera les arts de Catalunya, una fulla extraordinaria, desde la qual parlen bella y exquisidament del pintor y de la seva obra, del home y de la seva acció renovadora, noms de tant eminents artistes y escriptors com els senyors Emili Junoy, Xenius, Miquel Utrillo, Francesch Pujols, Joseph Junoy y el jove y notabilíssim poeta en J. Masó y Ventós.

Fent renàixer la proposició d'erigir un monument a la memoria dels artistes renovadors del art a Catalunya, un dels quals y dels més vàlits fou en Nonell, en Joseph Junoy proposa alçar en la memoria la bella estatua femenina den Casanovas, símbol hermós de bellesa y joventut al peu de la qual s'escriurien els noms dels que foren.

Adherintnos de tot cor al dol d'aquest aniversari de la mort den Nonell, ens adherim aiximateix a l'idea d'erigir un monument als ardits renovadors del art nostre, als qui la mort se n'endú de la palestra.

Próximes exposicions

Després de la Exposició Riquer a les galeries del Fayans Català, que durarà fins el día 11 de març, s'inaugurarà la exposició d'aquareles del eminent aquarelista Llaverias; una de les notes artístiques anyals que son vistes ab més simpatía del públich barceloní, qui té preferencia especial per les seves obres.

Al darrera l'exposició Llaverias s'anuncía la de les obres dels dos pintors vaschs, els germans Valentí y Ramón de Zubiaurre, que tant cridaren l'atenció quan la exposició passada, y seguintlos l'exposició interessantíssima, plena de novetats de les obres inédites que va deixar el malaguanyat Nonell a la seva mort, y entre les quals figuren els seus bodegons; lo millor de la seva producció.

Descobriments arqueológichs

Copiem d'un diari anglès:

«Els arqueòlechs anglesos comenten ab entusiasme'ls importants descubriments arqueològichs fets pel professor Garstang en el districte africà de Meroe.

L'any passat, uns sabis anglesos descubriren, en Meroe, un cap, en bronzo, del emperador romà August.

Aquest descubriment causà gran emoció.

Alguns cregueren que's tractava d'una mixtificació feta per algún turista que's proposava riures a costa dels arqueòlechs.

Però'l professor Garstang prengué'l descubriment en serio y va anar al Cairo, després a Karthum y més tart al districte de Meroe.

Y aquí començà, al devant de quadrilles de fellahs y de sudanesos, a practicar excavacions.

Sa obstinació ha sigut coronada per l'èxit.

Ha descubert el pòrtich d'un gran temple romà, thermes, un troç d'aqüeducte, restes d'un camp atrinxerat y estatues.

Aquests descubriments proven que'ls romans ocuparen el districte de Meroe, y el poblaren ab colonies militars.

Degueren dominarhi molt temps y montar una complicada administració civil.

Els apassionats pels estudis històrichs convenen en que'ls descubriments arqueològichs del professor Garstang proven que l'Imperi romà fou molt més extens de lo que's creu.

Sos límits africans estaven en lo que es avuy Sudàn egipci, cosa ignorada dels historiadors.

Segurament els treballs de Garstang originaràn apassionades controversies entre'ls arqueòlechs més ilustres.»

Troballa d'una imatge a Sabadell

Ampliant la noticia de la troballa d'una imatge a Sabadell, que publicàrem la setmana passada, ens envíen les següents ratlles:

«La setmana passada's verificà a Sabadell la troballa d'una imatge al començar les obres preparatories de l'enderroch de la iglesia parroquial de Sant Feliu, cremada en la setmana tràgica.

Al desfer la grahonería del portal que dona enfront del carrer de Gracia, sota un dels grahons que aixecaren els paletes, restà al descobert una imatge en pedra de la Verge Santíssima, de metre y 25 centímetres d'alçaría. Se tracta de una notable escultura gòtica, pertanyent, segons totes les probabilitats, a últims del sigle XIV. Representa a la Santíssima Verge ab el nen Jesús als brassos, ab la particularitat de que'l Nen sostè en les seves mans un llibre obert, damunt del qual s'inclina ab gest pronunciat.

La imatge està bastant deteriorada, particularment en alguns detalls de la testa, mancant també la del Infant, que fins ara no s'es pas trobada entre les runes. Els plechs del ropatge de la Verge son de línies força severes encara, donada l'ampla folgança de son cayent. La cabellera, bellament trenada, tombant graciosament per la espatlla, dona gran majestat a la testa de la Verge, que surmonta rica corona, malhauradament molt mutilada. En les seves mans se veu un fragment com de tija floral. En la majoría de sos detalls revela aquesta esculptura remarcables condicions artístiques, que un bon estudi iconogràfich sabrà determinar complidament, com axís mateix l'advocació a que respongui la imatge, de lo qual no'n resta vestigi en els documents de la època.

Sols pot aventurarse que la trobada imatge deuría pertànyer a la primitiva Pabordia de Sant Salvador, de canonges regulars de Sant Agustí, depenent de Santa María del Estany. Quan en 1420 s'hi traslladà la iglesia parroquial desde son antich lloch de Sant Nicolau, hi hagué fortes qüestions per oposarshi els Pabordes, les quals les acabà el poble «ab irato», enderrocant la iglesia primitiva de Sant Salvador pera edificarnhi una altra més gran. Tal volta aleshores se sepultà aquesta imatge, que ornaría el frontis de la iglesia de la susdita Pabordia.»

En el número vinent donarem reproducció de la fotografía de la imatge que, per manca d'espay, no hem pogut donar avuy.

Pintura regional

En el «Centro Gallego» de Madrid s'obrirà'l primer d'abril pròxim la primera Exposició de pintura gallega, pera'l major èxit de la qual procurarà la comissió organisadora l'ajuda de quantes persones y entitats puguin afavorirla.

S'admeten a la Exposició obres fetes ab tota mena de procediments de pintura y dibuix, com també les de grabat, etcétera, etc., y sols hi poden concórrer els naturals de Galicia; recomanantse en gran manera que les obres tinguin sabor regional.

El Pilar de Saragossa

En els dos números anteriors d'aquesta PAGINA, y en la «Crònica», ens hem ocupat d'aquest palpitant assumpte de consolidació del Pilar, y ab interés seguirem ocupantnos-en, a tenor de la especialíssima atenció que venen dedicanthi personalitats indubtablement reconegudes pels llurs coneixements tècnichs en la materia.

El tècnich a qui's deu la darrera opinió que s'es donada, es M. Alberto de Palacio. El qual, després de manifestar que no s'evitarà la ruina del Pilar destinant a sa reconstitució passa de dos milions de pessetes, fa la extranya declaració de que «pera consolidar el Pilar y evitarne la ruina, n'hi hà prou y de sobres ab molt menys diner que l'indicat»; declaració que sembla deixar, ab tot, rahonada al tractar de les obres que s'han proposat fer y que ell considera fantàstiques y de resultat problemàtich.

Al plan de fer estirar les pilastres ab tirants de ferro, hi objecta en aquests termes:

«Si lo que's mou y lo que falla està per sota'ls fonaments, que serveix de base, ¿bastaràn acàs els tirants colocats a la part superior, per damunt de la cornisa? Y en quant al encintat dels pilars, diré que constitueix una operació secundaria, que sols adquireix valor quan se combina ab una armadura metàlica, que es en aquest cas la part fonamental de l'obra.»

En quant al progecte de sostenir els pilans ab soports y fer fondes excavacions, renovant els fonaments ab ciment porland pera evitar les filtracions, manifesta que convé tenir present que sobre cada un d'aquests quatre pilans gravìten uns «tres milions de kilograms», procedents del pes de la volta, dels archs y del mateix pilà; axís es que resulta una obra més fantàstica que real y pràctica el suspèndrels en l'espay pera treballar sota'ls mateixos.

«Ademés — afegeix — pera sostenir aquests soports, en forma de bastides ciclòpees, serà necessari construir lateralment fonaments provisionals tan importants com els actuals, ja que tenen que sostenir el mateix pes, y després tornarlos a construir novament en son lloch definitiu, o sía dessota y a plom de cada pilà, lo qual havía de costar somes de gran consideració.

Considera una equivocació el creure que les principals causes del mal estat del Pilar son la insuficiencia de fonaments y debilitat dels contrarrestes laterals, perque l'edifici fou molt ben projectat pel gran Herrera, y si haguessin sigut dèbils els soports, s'hauríen ressentit desde un principi y no molts anys després, coincidint casualment ab el moviment de depressió del terreny.

Després d'exposar la seva opinió sobre les operacions que creu ell necessaries pera la major estabilitat de l'edifici, posa fí al seu interessant escrit afirmant que ha perdut el Pilar l'equilibri per la constant desnivellació del terrer movedíç damunt el qual s'assenta Saragossa, ciutat renyida ab la línia vertical; equilibri que aviat pot tornar a adquirir prenent «molt caldo de ciment y un bon tònich ferruginós còm si's tractés de tornar la salut a un malalt reumàtich».

La reconstrucció de la iglesia del Carme.

Desde demà estarà exposada en el conegut establiment Esteva y C.ª del passeig de Gracia la «maqueta» en guix colorit, de la nova iglesia de les Gerònimes, qual projecte de reconstrucció es obra del jove y eminent arquitecte don Joseph M.ª Pericas.

Creyem que'ls catòlichs barcelonins, que tan esplèndidament han respost a la crida feta pel senyor Bisbe, a fí de recullir diners ab que aixecar la nova iglesia, veuràn ab gust la exposició del projecte, una de les obres més belles del arquitecte Pericas, y al ensemps una de les obres d'arquitectura més interessants d'entre les molt belles ab que compta la moderna arquitectura barcelonina.

En el número vinent reproduirem en aquesta «Pàgina» una fotografía de la «maqueta» que desde demà podrà visitar el públich a la casa Esteva.

Arquitectura hispá-americana

L'arquitecte madrileny don Manuel Mendoza ha escrit una Memoria en que proclama l'estil que ha adoptat en son projecte de Palau del Govern de l'Uruguay ab el qual acut al concurs internacional que ha de celebrarse a Montevideo.

Perfum grat de recorts y anyorances —diu el senyor Mendoza en sa Memoria—ha d'ésser pera la República de l'Uruguay que'l seu nou Palau de govern estigui impregnat del sabor de la època en que'ls seus avant-passats li donaren el ser.., d'aquella època en que les seves Universitats disfrutaren de fama universal y en que l'arquitectura hostatjà en sumptuoses creacions als Ajuntaments, colegis, diversitat de fundacions, Universitats y institucions de tota mena.

Sense atenirnos—afegeix—a una escola determinada, sinó seguint més bé l'exemple de Diego de Riaño, eclèctich en les seves obres y amotllat a les exigencies evolutives de la seva època, hem treballat ab nostre pensament fixo ab l'ambient artistich d'aquell allavors, la mirada posada en el present, tenint en compte les seves exigencies y necessitats y la voluntat lliure pera donar espandiment a les nostres facultats.

A n'aquestes paraules hi afegim el judici que han merescut a un critich d'an qui diu que les copía «por constituir el programa de arquitectura española moderna más terminante y claro, y tal vez más útil, mientras un sentido absolutamente moderno y radical no inspire á constructores audaces y exaltados artistas.»

Ja tenim programa.

Llibrería Nacional
Y EXTRANGERA
72, Rambla de Catalunya, 72
(Devant del monument den Clavé)
Sis números atrassats del «Simplicissimus», 0'75 pessetes.
Sis números atrassats de «Jugend», 1 pta.
Tres números atrassats de «Kunst & Dekoration», 3 pessetes.
Tres números atrassats de «Innen Dekoration», 3 pessetes.
Gran assortit en làmines y obres d'art